

Pravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 3. — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.

Posredništvo: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 5492, 2492.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Uradni pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina ena mesec Din 25.—

Za inostranstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 3. Telefon
5122, 5123, 5124, 5125, 5126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strassmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Ženevski delovni program

Ob pripravah za Lavalov poset v Ri-
mu je v italijanskih diplomatskih kro-
gih padla beseda, naj se sporazumeje
najprej starši, otroci bodo že sami pri-
slijeni, da napravijo isto. S tem so si-
cer v Rimu pokazali, koliko cenijo svoje
dunajske in budimpeštanske prijatelje,
niso pa mogli Francije prepričati, da bi
ona enako mislila o svojih zaveznikih iz
Male antante. Laval je v tem pogledu
pokazal mnogo previdnosti, ker si go-
tovo ni bil svest, da bi naše tri države
pristale vsemu, na kar bi on po Musso-
linijevem predlogu pristal. Tako je
ostalo mnogo važnih vprašanj odprtih
in v rimskih protokolih se zainteresi-
ranim državam samo priporoča, naj se
sporazumeje v tej ali oni stvari, naj
podpišejo tako in tako izjavo in naj po
možnosti slede stopinjami večjih.

Vendar pa praktična izvedba rimskih
sklepev in načrtov ne bo tako lahka, za-
to morajo o pasusih protokolov, v ko-
likor se ti tičejo Srednje Evrope in
Balkana, dati svoje mnenje še države
Male antante in Balkanskega sporazu-
ma. Mala antanta je že spregovorila na
svoji konferenci v Ljubljani. Zasedanje
sveta DN v Ženevi pa nudi še priliko
za nadaljnja posvetovanja zastopnikov
prizadetih držav, saj vemo iz izkustva,
da se je pri sličnih prilikah popolnoma
mimo zasedanja delegatov napravilo že
marsikaj sporazum in marsikaj zveza,
na katero veslele niso računale. To
ugodno priliko za neopazeno in nemote-
no sestanke so že od nekdaj plodono
izrabljali zlasti diplomati Male antante
in Balkanskega sporazuma.

Nikakega dvoma ni, da bo tudi to pot
tako, saj novo nastali položaj po pod-
pisu rimskih protokolov in po ljubljani-
ski konferenci Male antante naravnost
siti k temeljiti presoji in oceni odnoša-
jev Italije do Podunavja in do Balka-
na. Pred vsem bo v tem pogledu zopet
v ospredju Madžarska, ki je predložila
svoje poročilo o ukrepih, ki jih je iz-
vedla proti sokrivcem marsejskega zo-
ločina. Madžari so po italijansko-franco-
skem sporazumu v nemalih škripah, vi-
deč da se bo to Italija gotovo precej od-
daljila od svojega dosedanjega borbene-
ga revizionizma in da bo s tem tem-
elj vse madžarske zunanje politike ko-
rentno omajani. Zato se že čujejo zagov-
točila, da ima Madžarska velik interes
na tem, da bi zadeva jugoslovenske pri-
tožbe bila vendar že dokončno likvidi-
rana. Madžarom je zelo neugodno, ako
bi morali še dalje figurirati kot obto-
ženci pred svetom. Zato so se tako zelo
požurili s svojim odgovorom. Pri tem
računajo, da bosta po rimskih spora-
zumih ustvarjeni mednarodni položaj in
pa searski plebiscit tako zelo okupirala
vso pozornost, da bo razprava o njih-
vem odgovoru odpravljena kar mimo-
grede in da se svet DN niti ne bo spu-
šal v preiskavo, ali je Madžarska v
resnici in v dovoljni meri ustregla njego-
vi zahtevi.

Z rimskimi protokoli je nadalje v ne-
posredni zvezi vprašanje restavracije
Habsburžanov. Ako bi sosedje in na-
sledstvene države Avstrije podpisali iz-
javo o vzajemnem nevmešavanju v no-
tranje zadeve, bi s tem Avstriji dali
prosto roko, ne samo da odloča o obli-
ki svoje vladavine, marveč tudi o izbiri
morebitne vladarske hiše. Kakor je obli-
ka vladavine avstrijskega notranja za-
deva, tako je restavracija Habsburžan-
ov izrazito mednarodni problem. Ne-
sprejemljiva je za Malo antanto in za
Nemčijo, morda tudi za Madžarsko in
Italijo. Zato klavzula o nevmešavanju
ne more obsegati habsburškega vpraša-
nja, ki je vrh vsega že davno predmet
važnih mednarodnih obvez; te se, kakor
znano, glase odločno v zapornem smi-
slu za Habsburžane. Problem Habsbur-
žanov je bil rešen že v senziernemskem
miru in diplomatski akti o tej stvari
so predani Društvu narodov v eviden-
co. V ostalem pa ni izključeno, da bodo
nekatere države zaradi ponovne sigurno-
stnosti tudi to pot izrečno izjavile pri-
drške, ki ne bodo dopuščali nezaželene
restavracije.

Tretja skupina vprašanj, ki se bodo
obravnavala ob sedanjem zasedanju sveta
DN, pa se nanaša na razorožitveni
problem. V ta namen bi se morala pri-
dobiti Nemčiji za povratek na razoro-
žitveno konferenco in za povratek v
Društvo narodov. Nekateri angleški po-
litični krogi niso navdušeni nad italijan-
sko-francoskim sporazumom, ker pri
tem opade vloga Anglije kot stalne
posredovalke med obema državama, kar
je bilo seveda vedno v korist Velike
Britanije. Ako bo rimski sporazum dol-
gotrajen, potem je izgubil London dra-
gocen instrument, ki ga bo treba nado-
mestiti s povratkom Nemčije v krog ev-
ropejskega konceta. V nedavni časih se
je London zelo spretno posluževal Ber-
lina, kadar je hotel sabotirati franco-
sko politično prizadevanje v Evropi. Ka-
kor je znano, je Anglija res že povabila
Nemčijo, naj se vrne v Ženevo, čeprav
je enkrat že ne službeno. Nemčiji je
vabilo odklonila, vendar pa prevladuje
mnenje, da njena odklonitev ni defini-
tivna. Dokončno se bo odločila šele, ko

DANES OB 8. BO RAZGLAŠEN IZID PLEBISCITA V POSAARJU

**Nedeljski plebiscit v Posaarju, ki bo odločil o nadaljnji usodi tega
važnega nemškega industrijskega ozemlja, je potekel v popolnem
redu in miru — Pristaši združitev z Nemčijo računajo z zmago**

Saarbrücken, 14. januarja d. Včerajšnji plebiscit v Posaarju o
njegovi bodoči državni pripadnosti, čigar izid pričakujejo po vsem
svetu z velikim zanimanjem in splošno napetostjo, je potekel mirno.
Varnostna služba je bila vzorna. Razen manjših incidentov ni nikjer
prišlo do resnejših spopadov. Volilna udeležba je bila zelo velika in
je znašala 95 odstotkov. Volitve so bile končane ob 8. zvečer. Vo-
lilne žare so prepeljali v štirih vlakih pod varstvom mednarodnega
vojaštva v gostilno »Zur Wartburg« v Saarbrücknu. Šteje glasov se
je pričelo danes ob 5. popoldne ter bo končano jutri zjutraj. Cenijo,
da je 70 odstotkov volilnih upravičencev oddalo svoje glasove za po-
vratek k Nemčiji, po sodbi voditeljev nemške fronte pa naj bi znašala
večina celo 80 odstotkov.

Društvo narodov se bo še ta teden bavilo s posaarskim vpraša-
njem. Zastopniki Anglije, Francije in Italije so izjavili v Ženevi so-
glasno, da so za naglo rešitev tega vprašanja, zaradi česar je ver-
jetno, da bo svet Društva narodov že prihodnjo soboto sklenil povra-
tek Posaarja k Nemčiji.

Za včerajšnji plebiscit je bilo 539.300 vo-
lilnih upravičencev, ki so glasovali na 364
voliščih v 83 občinah. Predsedniki posame-
znih volilnih odborov so bili nevtarjni
inozemci, priseljeni pa zastopniki nemške
fronte ter protihitlerjevske enotne fronte.
Za zgodaj zjutraj je nastalo po vseh ulicah
in cestah v okolici volišč živahno vrve-
nje. Na stotine in stotine avtomobilov, ki
so bili v službi nemške fronte, je drvelo
po cestah. Agitatorji so neprestano švigali
okoli na motornih kolesih in raznih vozil-
lih. V Saarbrücknu je bil vsi, da obstoja
samo ena stranka, kajti na zunanje se ni
moglo o obstoju enotne fronte in prista-
šev statusa quo skoro ničesar opaziti. Or-
ganizacija nemške fronte je bila tako v
mestih kakor na podeželju vzorna ter je
povsod prevladovala s svojo propagando.

V koliko je bila ta zunanja slika sklad-
na s notranjim prepričanjem volilcev, bo
pokazal končni izid plebiscita, ki bo ob-
javljen v torek dopoldne.

Volilni ustroj deloval brezhibno

Nemška fronte je imela na razpolago
vse možnosti za propagando. Enotna fron-
ta ni mogla v zadnjih dneh skoro nič več
razdeljevati svojih listov in letakov, ker so
grožnje njenih nasprotnikov s represalija-
mi skoro popolnoma zavirale njeno delo. Pri
tem pa je bila treba ugotoviti, da so včeraj
med glasovanjem samim ponehali vsi vpi-
li. Volilni ustroj je posloval brezhibno.

Komisija Društva narodov je izvedla ve-
liko delo, opazila se je le potreba večjega
števila volišč. Volilna udeležba je bila ta-
ko ogromna, da je naval pred posameznimi
volišči presegal vse pričakovanja. Po
dve do tri ure so morali dopoldne čakati
volilci v mrazu, da so mogli končno odda-
ti svoj glas.

Glasovnice so prinesli na volišča že v
zgodnjih jutranjih urah pod varstvom ino-
zemskih čet, preko dneva pa so bila voliš-
ča zastražena od posaarske policije. Tuje
vojaštvo je bilo ves dan v strogi priprav-
ljenosti zbrano v svojih vojašnicah. Bilo
je razdeljeno tudi po vsej deželi ter ob
posaarski meji.

V Saarbrücknu se je zbralo okoli 600
inozemskih novinarjev in vseh delov sveta.

V hotelih in gostinah je bilo zelo živahno
vrvenje. Povsod so prevladovali došleci iz
Nemčije.

Tišina pred volišči

Po nalogu plebiscitne komisije včeraj
tedaj niso smeli iziti posaarski Hiši. Pred

Otvoritev skrutinija

**Štetje glasov se je pričelo včeraj ob 5. popoldne in
bo rezultat objavljen danes ob 8. zjutraj**

Saarbrücken, 14. januarja. g. Nekoliko mi-
nut pred polnočjo so sredi pripeljali s pode-
želja na tovornih vozovih prve žare, ki so
jih spremljale mednarodne vojaške čete.
Predsedniki so jih v dvorano »Wartburg«. Iz
oddanih krajev so pripeljali volilne žare
v Saarbrücken s posebnimi vlakmi. V wart-
burgski dvorani prisotstvo 500 novinarjev,
fotografirali in filmskih operatorjev na gale-
rijah delu skrutinatorjev, ki so zbrani v
parterju okoli 55 miz. Plebiscitna komisija
zaseda na gledališkem odru, odkoder nadzi-
ra delo skrutinatorjev. Nemško vladno zaeto-
pajo pri glavnem plebiscitnem odboru pri
štetju glasov dr. Voll, višji svetnik v no-
tranjem ministrstvu, vladni svetnik West-
mann in saarbrückenski župan Dürrfeld.
Poslopje straži občinska policijska garda z

bo odstavljeno z dnevnega reda posaars-
kega vprašanja.

Na službenem dnevnem redu sveta
DN pa bo ravno posaarski problem naj-
važnejša točka. Čim bodo znani rezul-
tati nedeljskega plebiscita, kar se bo
zgodilo že danes, bo moral svet DN iz
njih izjaviti svoje konsekvence in od-
ločiti o nadaljnji usodi te pokrajine.
Brez dvoma bo to vsaj za nekaj dni res
tako okupiralo vso pozornost v Ženevi
zbranih državnikov, da bodo za ta čas
vse druge zadeve potisnjene na stranski
tir.

volišči so bili nalepljeni na deskah volilni
proglasi, ki jih je odobrila plebiscitna ko-
misija, in sicer nemške fronte ter pobornik-
ov statusa quo. Med njima je bil nalep-
ljen proglas Društva narodov posaarske-
mu prebivalstvu s pozivom, naj ohrani mir
in red, da bi omogočilo svetu Društva na-
rodov skorajšnjo odločitev o nadaljnji usodi
Posaarja.

Volilci so se v polni meri odzvali temu
pozivu. Pred volišči je vladala tišina kakor
v cerkvi. Ponekod so pristaši nemške fron-
te držali pred volišči napise: »Prva za-
poved volilcem — jezik za sobo!«, kakor
tudi: »Pridi molče — glasuj molče — in
odidi molče!«

Nad 100.000 volilcev iz Nemčije in Francije

Je prišlo iz Nemčije in Francije, mnogo pa
iz ostalega sveta. Zadnja je prihitela na
volišča ga. Modenah, ki je prišla v Po-
saarje po noštetih pustolovščinah na dolgi
poti iz Sanghaja preko Sibirije, Rusije,
Poljske in Nemčije. Vozila se je z železnico,
letalom, ladjo in nazadnje zopet z letalom,
ki ga ji je v zadnjem trenutku dal na raz-
polago pruski ministrski predsednik Gö-
ring. Ljudje, ki so jo vso utrugo spreje-
li in odvedli na volišče, so jo tiho pozdra-
vljali. Zahvalila se jim je prav tako s tihih
nasmehom.

Po predpisih plebiscitne komisije je mor-
al vsakod glasovati v občini, v kateri je
bil prijesten pred 15 leti. Prevoz volilcev
z vozovi, omnibusi in tramvaji je bil brez-
plačen.

Razpoloženje je bilo povsod optimistično.
Volilci niso mnogo govorili, toda pred tu-
jimi novinarji so se skoro vsi izjavljali za
povratek k Nemčiji.

Priprave za proslavo osvoboditve Posaarja

Hiše po mestih in vaseh so bile okrašene.
Na vsaki hiši je bil tudi drog za zastavo,
toda brez nje, ker je bilo izobešanje zastav
dovoljeno šele z današnjim dnem. Zato so
na drogovih zastav viseli včeraj samo ven-
ci ali pa dolge girlande.

Snovi so po končanem glasovanju zarvo-
nili po vseh cerkvah v Nemčiji in v Po-
saarju. Član vladne komisije za prosveto je
odredil, naj bodo jutri, v torek, šole v
Posaarju zaprte, letaki pa pozivajo obisto-
vno, naj se danes oskrbi z vsem potrebnim,
da bo jutri lahko »proslavljajo osvobo-
ditev Posaarja«.

angleškimi oddelki. Pri prevozu žar ni bilo
nobenega incidenta.

Štetje glasov se je pričelo ob 17.12 z na-
govorom predsednika glasovalne komisije
Sveda Rhodeja, ki je naglašal, da je glasov-
vanje v Posaarju včeraj poteklo popolnoma
v redu in po eporedu. Volilne žare so z vso
previdnostjo prepeljali v dvorano, kjer se
vrši štetje. Predsednik komisije je želel na-
to nevtralnim števec glasov čim več uspe-
ha z obljubo, da jim je komisija v dvomilij-
onih primerih na razpolago za vsako pomoč
in odločitev. Kakor je prebivalstvo ohranilo
mir in dostojanstvo večera, tako ne dvomi
volilna komisija niti o tem, da bo ostalo ta-
ko tudi, dokler ne bo objavljen volilni izid
in dokler svet Društva narodov ne bo izre-
kel končne odločitve. Predsednik Rhode je
nalo odredil, naj se prične štetje. Izid bo
proglasen v torek ob 8. zjutraj.

Plebiscitna komisija bo odpolovala iz
Saarbrückna že jutri v Ženevo. S seboj bo
odnesla uradna poročila o glasovanju v po-
samesnih okrožjih in 60 žar z glasovnicami,
ki jih bo sežgala v navzočnosti članov sveta
Društva narodov. Komisijo bodo do franco-
sko - posaarske meje spremljali oddelki
angleških čet s strojnimi.

Povsod mir

Saarbrücken, 14. jan. v Posaarju nudi
danes na zunanji mirno sliko, kakor ob dru-
gih delovnih dnevih. Nikjer ni prišlo do
omembe vrednih incidentov. Po hišah se

opažajo samo okraski iz vencev, na želez-
niških postajah pa nenavadno živahen
promet, ker odhajajo iz Posaarja tisoči in
tisoči volilcev, ki so včeraj bodisi iz Fran-
cije ali Nemčije prišli na glasovanje. Iz
vlakov, s katerimi se vračajo Nemci, od-
mevajo pesmi o nemškem Posaarju. Nem-
ške delavske organizacije in zveza nemških
delodajalcev so pozvale svoje člane, naj
jutri ne gredo na delo, da tako dostojno in
svečano proslavijo dan, ki bo ostal brez
dvoma največji in najpomembnejši v zgo-
dovini Posaarja. Prav tako kakor v tovar-
nah bo počivalo delo tudi v vseh trgovin-
ah, uradih in bankah. Mednarodne čete
se tudi danes razen v neposredni bližini
Wartburga niso nikjer pokazale na ulicah
in so ostale ves dan v svojih prostorih.

Pritožbe in protesti

**Nasprotniki protihitlerjevske fronte se pritožujejo
nad terorjem nemške fronte**

Ženeva, 14. januarja. g. Pritožbe posaars-
ke enotne fronte in pristašev statusa quo,
ki jih je prejelo tajništvo Društva na-
rodov, trdijo, da so narodni socialisti v za-
dnjih urah glasovanja izvajali nad množica-
mi volilcev nezasišani teror. V krogih Dru-
štva narodov naglašajo, da bo moral svet
Društva narodov pri tolmačenju glasoval-
nega izida vsekakor upoštevati to resno
dejstvo.

Saarbrücken, 14. januarja. AA. Predsed-
nik posaarske enotne fronte Max Braun je
snoči v neki svoji izjavi izrazil obžalova-
nje, ker glasovanje ni poteklo popolnoma
svoobodno. Braun je v svojem imenu in v
imenu svoje stranke vložil uradni protest
zoper nepravilne rezultate plebiscita.

V saarbrückenskih poluradnih krogih iz-
javljajo, da je treba gledati včerajšnje gla-
sovanje z vidika vseh mogočih vrst pri-
tiske na volilce. Mnogoštevilni hitlerjevski
agenti so prežali na volilce in jih niso iz-
pustili izpred oči, dokler niso glasovali. Na-
dalje izjavljajo, da sta trierski in speiserski
škof priporočila katoličanom s posredova-
njem dekanov in župnikov, naj glasujejo

za Nemčijo. Prav tako pravijo, da se in-
dividualni teror izvajal z nezmanjšano silo
do konca. Če je svarilo plebiscitne komi-
sije voditeljem nemške fronte preprečilo
nerede, je treba ugotoviti, da ni moglo
onemogočiti skrivnega rovarjenja hitler-
jevske stranke.

Ženeva, 14. januarja. AA. Glavni tajnik
Društva narodov je dobil davi ob 1.30 to-že
brzojavko iz Saarbrückna:

Glasovanje se je vršilo v popolnem miru
in redu. Prebivalstvo je pokazalo sijajno
disciplino. Prenos glasovalnih žar v Saar-
brücken pod vojaško stražo se je izvršil
normalno. Če ne dobite kakšne dopolnilne
brzojavke, smatrate, da je plebiscit vršil
docela po programu. — Rhode, predsednik
glavne plebiscitne odbora.

Bombni atentat

Saarbrücken, 14. januarja. AA. V Neun-
kirchou so nasprotniki sedanjega sistema v
Nemčiji vrhli včeraj bombo na poslopje
krajnega odbora nemške fronte. Ena ose-
ba je bila lahko ranjena. Stini sumljivo
ljudi so aretirali.

Odmev v Franciji

**Posaarsko vprašanje naj se reši čimprej — Pogoji
za izročitev Posaarja Nemčiji**

Paris, 14. januarja. g. Dogodke v Posaar-
ju zasledujejo tukaj z velikim zanimanjem,
toda v skladu z dosedanjim stališčem Fran-
cije neizpremenjeno mirno in hladno. Listi
priznavajo pohvalno, da je glasovanje po-
teklo skoraj brez incidentov, kritikujejo pa
nepoznavno in odvračajo vmešavanje nemške
fronte v pristojnost posaarske policije, ki
je v ostalem, kakor splošno naglašajo, ne-
prikrito delala skupno z nemško fronto.
Nadalje obžalujejo, da je narodno - sociali-
stični terorizem trajal do zadnjega trenutka.
Dasi se v splošnem povsod vzdržujejo
vsakega prerokovanja o izidu glasovanja,
smatrajo vendar, da so iluminacije in sve-
čenosti, ki jih je priredila nemška fronte,
prezgodnje in neumestne. Po ženevskih ve-
steh so v krogih francoske delegacije mne-
nja, da je treba vprašanje Posaarja rešiti
čim prej mogoče, zaradi česar hoče Laval
ne glede na izid glasovanja, vztrajati na za-
hlevi, naj svet Društva narodov še v teku
sedanjega zasedanja stori zadevne končne
sklepe. Tročlanski odbor bo dobil za to na-
ročilo, naj čim prej predloži poročilo, ki
naj vsebuje naslednje točke:

1. Določitev nove suverenosti Posaarja v
smislu § 35. dodatka k versajski mirovni
pogodbi.
2. Določitev roka prevzema in trajanja
prehodne dobe.
3. Določitev roka, ko bosta ugasnila man-
data posaarske vlade in glasovalne komi-
sije.
4. Določitev datuma za odhod mednarod-
nih čet in določitev pravic za optante.
5. Zaščita pravice uradništva ter ureditev
socialnega zavarovanja, kakor tudi ostalih
predrejenih vprašanj tega značaja.

Ce bi Nemčija dobila samo šibko večino,
namreč 60% glasov, bi prišla po naziranju
ženevskih poročevalcev v poštev ohranitev
statusa quo do novega glasovanja ali delitve
Posaarja. Ta rešitev pa bi vsekakor po-
vzročila precejšnje težave, zaradi česar o
njej zelo neradi razpravljajo v krogih Dru-
štva narodov.

Francozi za posaarske begunce

Paris, 14. januarja. g. Tisk se je pričel
davi resno baviti z vprašanjem posaarskih
beguncev, ki bodo nedvomno prihiteli v
Francijo, če bo rezultat glasovanja v korist
Nemčije. Med drugimi se »Matin« bavi z
vprašanjem, koliko bo prav za prav begun-
cev, in navaja napovedi službenih organov,
ki računajo a 25.000 do 40.000 posaarskimi
emigranti. Med nje spada 3000 Posaarcev, ki
so že dobili francosko državljanstvo, mnogo
Alzancev, ki so se naselili v Posaarju in
končno okrog 24.000 Nemcev.

Francoske oblasti ne nameravajo dovoliti
vsakomur, da bi iz Posaarja pribežal v
Francijo. Vsak emigrant bo moral imeti vi-
zum, ki mu ga bo francoski konzul v Posaar-
ju izdal na njegovo propustnico. Vsem osta-

lim bo zelo otežičen prehod preko meja.
Vsi emigranti, ki bodo pribežali v Francijo,
bodo spodbetali dobivali hrano in vojaških
kuhinj.

Zanimanje v Ženevi

Berlin, 14. jan. p. iz Ženeve poročajo,
da so se v nesprotju z dosedanjimi običaji
pri Društvu narodov skoraj vsi glavni
funkcionarji včeraj zbrali v svojih uradih
in bili stalno v telefonski zvezi s Saar-
brücknom, da bi dobili kakor nove vesti o
položaju v plebiscitnem ozemlju. Od časa
do časa je posaarska vladna komisija izda-
jala poročila, da poteka glasovanje pravi-
lno in brez incidentov. V vseh velikih dvo-
ranah Društva narodov so instalirali svo-
stake po katerih bodo jutri zjutraj po radiu
razglasili rezultate plebiscita.

Konferenca podunavskih držav

Ženeva, 14. januarja. g. »Nouvel Wiener
Tagblatt« poroča iz Ženeve, da bosta Mus-
solini in francoska vlada v aprilu ali ma-
ju sklicala v Rim konferenco podunavskih
držav, na kateri naj bi se podpisali podu-
navski protokoli. Dotlej upajo, da bodo
lahko končana pogajanja z vsemi prizade-
timi državami. Neposredno nato bi se prav
tako v Rimu izjemno vršilo zasedanje sveta
Društva narodov, za katero bi razpolagal
povabila Mussolini.

Razprava o madžarskem poročilu odgodena

Beograd, 14. januarja. p. Iz Ženeve po-
ročajo: Madžarski glavni delegat Tybor
Eckhardt je predložil tajništvu Društva na-
rodov poročilo madžarske vlade o pre-
iskavi, ki so jo izvršile v zvezi z marsej-
skim atentatom madžarske oblasti na za-
htevo Društva narodov. Zahteval je ob-
nem takojšnjo razpravo o madžarskem
poročilu. Kakor poročajo švicarski listi,
pa je tajništvo Društva narodov zavzelo
drugačno stališče in bo razprava o tem po-
ročilu bržkone odgodena do meseca maja.

Prazne državne blagajne v Albaniji

Beograd, 14. januarja. p. »Daily Expre-
ss« poroča, da vlada v Albaniji velika gospo-
darska kriza. Nezadovoljstvo ljudstva se
je izredno poostrojlo. Državne blagajne so
že več mesecev prazne. Uradništvo, voja-
štvo in celo ministri ponekod že po šest
mesecev niso dobili svojih plač. Vsi pol-
kusi, da bi sedanji albanski režim dobil
kake kako posojilo, so ostali brez uspeha.

Banovinska konferenca JNS za senatorske volitve

Ker ni prišlo do sporazuma za enotno listo, bosta predsedstvu stranke v definitivno odločitev predložena dva kandidacijska predloga

Ljubljana, 14. januarja.

V prostorih Kazine se je danes v Ljubljani sestala banovinska konferenca Jugoslovenske nacionalne stranke, da sklepa o kandidaturah za senatorske volitve ter jih predloži glavnemu vodstvu stranke v definitivno odločitev. Že sredi je priprave v Ljubljano večina narodnih poslancev in delegatov sreskih organizacij ter precejšnje število banovinskih svetnikov. V banovinskem tajništvu glavnega odbora JNS se je v pripravi generalnega tajnika stranke dr. Kramarja in podpredsednika stranke g. Pucelja vršilo predpovedovanje delegatov. Dr. Kramar je v imenu vodstva stranke sporočil o eni kandidaturi, ki so bili prijavljeni vodstvu, delegati sreskih organizacij pa so imenovali kandidature, ki so jih prijavile razne strankine organizacije. Razvila se je debata, v katero so posegli gg. dr. Kramar, Pucelj, župan dr. Drnovšek, župan Lajovic, dr. Mejak, Cvetko, dr. Ravnikar, Horvat, nar. posl. Cerer, nar. posl. Hajdinjak, župan dr. Režek, Ravter, Ipavec, Pipan, banovinski svetnik Babnik itd. Debatu je bila zaključena s tem, da je bil na predlog nar. poslancev Cererja izvoljen poseben kandidacijski odbor z nalogo, da pripravi enotno kandidatsko listo in jo predloži današnji konferenci. V kandidacijski odbor so bili določeni gg. dr. Kramar, dr. Marušič, Pucelj, Petovar, Lončar, dr. Lipold in Babnik. Kandidacijski odbor se je sestel v prostorih strankinega tajništva davi ob 9. Njegovo posvetovanje so trajala preko 12. ure, tako da se je otvorile banovinske konference, ki je bila napovedana za 10. dopoldne zavrleka do pol 13. ure.

Konferenca je otvoril glavni tajnik stranke dr. Kramar, zapisnikar pa je bil banovinski tajnik dr. Zajec. Prisotni so bili skoraj vsi, ki so po strankinem statutu upravičeni sklepati o kandidaturah za senat. Razen njih so bili navzoči še gg. minister dr. Marušič, člana ožjega glavnega odbora stranke Ribnikar in dr. Rajar ter senatorji dr. Novak in dr. Ravnikar. Pri verifikaciji pooblastil sta bili verificirani tudi sporni pooblastil ban. svetnikov gg. Kruleja in Pika, potem ko sta oba izjavila, da se vedno smatrajo in priznava za člana JNS.

Ko je bil sprejet kratek poslovni red, je gg. dr. Kramar konferenco obvestil, da kandidacijski odbor ni mogel priti do sporazuma, da bi se predložila le ena, enotna kandidatska lista. Predložil je zato konferenci tri liste, o katerih je kandidacijski odbor razpravljal in ki vse imajo kot prvega kandidata ministra dr. Marušiča. Banovinski svetnik Zdravce je med oplošnim obravnavanjem priporočil prvo listo, ki je bila sestavljena naslednje: dr. Marušič, dr. Kramar in Pucelj, namestniki pa Janžekovič, dr. Kalan in dr. Goršek. G. Zdravce je podarjal, da predstavlja ta lista najboljši izraz skupne in enotne nacionalne fronte in da vstopa pri tem ne le politični pomen kandidatu, marveč tudi izražene stanovitve in teritorialne interese.

Praden je prišlo do glasovanja, je na vprašanje banovinskega svetnika Babnika izjavil minister dr. Marušič, da sprejema kandidaturu le na drugi listi, ki je bila sestavljena takole: kandidati na prvem mestu dr. Marušič, na drugem Janžekovič, na tretjem dr. Dinko Puc, namestniki pa Ivan Pucelj, dr. Režek in notar Jereb. G. minister je v svojem govoru izjavil, da smatra za potrebno, da se mora pod njegovim vodstvom v bodoče delati druga politika, politika strožje discipline in jačjega pridobivanja. Da se bo mogla ta politika voditi, je treba večjega notranjega soglasja med njim in njegovimi sodelavci. Zato smatra le to drugo listo za tako, da lahko na njej kandidira.

Predsedujoči dr. Kramar je po kratki poslovni debati odredil glasovanje, ki se je vršilo poimensko. Za prvo listo (Marušič, Kramar, Pucelj) je glasovalo 14 narodnih poslancev od 22 navzočih, (Urek, Prekoršek, Hajdinjak, Pustoslavšek, Lončar, dr. Kramar, dr. Rape, dr. Pivko, Krejčič, Benko, inž. Pahernik, Mohorič, Spindler, Petovar); 15 delegatov sreskih organizacij od 23 navzočih (dr. Drnovšek, Mravljak, dr. Rak, Ivanc, Košnik, Dolinšek, Lajovic, dr. Cepuder, dr. Pušenjak, Cvetko, Vezir, Vindiš, Ambrožič, Rojnik, Horvat); 8 banovinskih svetnikov od 34 navzočih (dr. Sajovic, Pirc, dr. Roš, Brola, dr. Lipold, Zdravce, Kühr, dr. Senčar, skupno torej 37 glasov.

Za drugo listo (Marušič, Janžekovič, Puc) je glasovalo: 8 narodnih poslancev od 22 (Cerer, Pucelj, Gajšek, Drmelj, Mravljak, Koman, Zemljik, Klinc); 8 sreskih delegatov od 23 navzočih (Müller, Ravter, Kriznič, Ipavec, Pipan, Malešič, Matko, Drofenik); 26 banovinskih svetnikov od 34 navzočih (Kruleja, Pika, dr. Gorčan, Lovšin, Gorčar, Vode, Zevnik, Arko, Jereb, Snoj, Kurent, Ravnikar, Javornik, Babnik, Tavčar, Orehek, Skuhala, Remžar, Gorjak, Janžekovič, Zupančič, dr. Režek, Sornjak, Lavtižar, dr. Obersnel, Gajšek) ter senator dr. Gregorin, skupaj torej 43 glasov. O tretjem kandidacijskem predlogu se ni glasovalo.

Predsedujoči je sporočil izid glasovanja ter izjavil, da bo ob isti predložil predsedstvu glavnega odbora JNS, ki bo o njih izreklo svojo končno besedo. Seja predsedstva bo v sredo.

Banovinski konferenci v Skopju in Banjaluki

Skopje, 14. januarja. p. Skupščina narodnih poslancev, banovinskih svetnikov in delegatov sreskih organizacij JNS v svojo postavitev senatorske kandidatne liste je danes potekla ob velikem zanimanju vse politične javnosti v vardarski banovini. Skupščina je bila mestoma precej burna. Po dolgi, tu in tam ostro debati, sta bila izbrana za senatorske kandidata iz vardarske banovine Aleksa Popović, predsednik občine Vlasotincev, in Jovan Petrović iz Negotina na Vardaru.

Banjaluka, 14. januarja. 8. Danes se je tu vršila banovinska konferenca JNS, na kateri so določili kandidata za nadomestne senatorske volitve. Prisotni so bili polnoštevilno vsi delegati iz vseh srezov vrbarske banovine. Konferenca se je udeležil kot zastopnik glavnega odbora stranke tudi bivši minister Pavao Matić Določena je bila naslednja kandidatska lista: kandidata dr. Vaso Glušac in Hasim Alibegović, bivša senatorja, namestnika pa Kosta Dimitrijević in Suljo Suljić.

Split, 14. januarja. 8. Ob 10. sta prispela v Split predsednik senata dr. Tomasić in predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi. Po kratkem odmoru sta odpotovala dalje v Kotor in na Cetinje. Na Cetinju se bosta udeležila konference JNS za določitev senatorskih kandidatov.

Pri sladkorni bolezni

Vam pomaga priznana Rogaška slatina
»Donat« vrelca.

Vprašajte Vašega zdravnika!

Volitve rektorja na univerzi odgodene

Ker je rektor ljubljanske univerze g. dr. Fran Ramovš dne 10. t. m. iz zdravstvenih razlogov odstopil, bi se morale včeraj vršiti volitve novega rektorja. Popoldne se je v prostorih ljubljanske vseučilišne sedalnice univerzitetni svet, ki je vzel ostavko rektorja dr. Ramovša na znanje, ob enem pa odložil volitve novega rektorja na nedoločen čas. Rektorske posle bo vodil do izvolitve novega rektorja prorektor msgr. dr. Slavič.

Kakor smo že zabeležili, sta se v soboto odpravila prorektor prof. dr. Slavič in prof. dr. Kidrič na Bled, da poskusita pregovoriti dosednjega rektorja dr. Ramovša, da bi preklical svojo demisijo. Rektor je odposlancema izjavil, da bo pismeno sporočil svoj odgovor rektoratu in filozofski fakulteti do danes dopoldne. V pismu, ki je prispelo včeraj dopoldne, pa je dr. Ramovš ponovno sporočil, da rektorskih poslov ne more več vršiti. Zato se je včeraj popoldne sestel svet filozofske fakultete, ki je razpravljal o določitvi novega kandidata za rektorsko mesto in pripravil dva predloga. Na seji univerzitetnega sveta, ki se je zbral pozno zvečer, pa so se zastopniki tehniške fakultete postavili na stališče, da je filozofska fakulteta svojo pravico na rektorsko mesto po običajnem turnusu že konsumirala in da je zaradi tega sedaj na vrsti tehniška fakulteta.

Po kratki debati se je univerzitetni svet sporazumel, da odgodi izvolitve novega rektorja do prihodnje seje, ki bo čez teden dni.

Izpremembe v kmetijskem ministrstvu

Beograd, 14. januarja. AA. V imenu N. Vel. kralja Petra II. so z ukazom kr. namestništva in na predlog kmetijskega ministra upokojeni: Miloš Sretenović, pomočnik kmetijskega ministra, Marko Mojsitović, načelnik splošnega oddelka, dr. Ljudevit Prohaska, načelnik oddelka za živinorejo in Zoltan Marcel, inspektor kmetijskega ministrstva.

Imenovani so: za načelnika splošnega oddelka Božidar Ranković, načelnik oddelka za agrarno politiko; za načelnika živinorejskega oddelka Milan Dunjić, načelnik kmetijskega oddelka banske uprave moravske banovine; za načelnika kmetijskega oddelka banske uprave vardarske banovine Borislav Milutinović.

Kmetijski minister dr. Dragutin Janković je v svojo varčevanja odredil, da se mostu pomočnika kmetijskega ministra ne zasede.

Maksimos v Beogradu

Beograd, 14. januarja. p. Sredi bi moral prispeti v Beograd grški zunanji minister Maksimos. Zaradi velikih prometnih ovir se je njegov prihod zakasnil za celih 24 ur. Minister Maksimos je prispel sele nocoj v našo prestolnico. Po sestanku z ministrskim predsednikom Bogoljubom Jevtićem bo odpotoval v Zenevo.

Seja glavnega odbora skavske zveze

Beograd, 14. januarja p. Dne 16. t. m. bo v Beogradu važna seja glavnega odbora skavske zveze. Seji bo prisostvoval tudi minister za telesno vzgojo dr. Auver.

Tajnik SSS Vincenc Štepanek umrl

Ljubljana, 14. januarja. Iz trage smo prejeli zaneslo vest, da je tamkaj preminil dolgoletni tajnik Zveze Slovaškega Sokolstva, bivši namestnik starešine Českoslovaške Oboje Sokolske, brat Vincenc Štepanek.

Iako je legel po dolgoletnem delovanju na sokolskem polju v globlji eni najpomembnejši predstavnik slovaškega sokolstva, nas najprej očenej prijetje, nas jugoslovenski sokolski kolektiv v tragi trčici se je udeleževati v sokolskim vrstam kot mučenik in je neopretno vztrajal na svoje smrti kot aktivni, pozitivni in izredno vajtrajen član. On je bil vodilni, kitaru nato je postal aktivni član v svojem rojstnem kraju, zapuščanje članstva pa mu je poverilo, karolnik je prispel po svoji življenjski poti, tudi vsje naloge. Zar se je udeleževati izredno srečno tudi na sokolskem gospodarskem polju, bil je predavatelj, tekmovalec, član raznih skupnih starešinastev in končno tudi cel dve desetletji član preusustva ČOS in dolgo dobu za časa starešine dr. Sajurja tudi njegov namestnik kot i. poudarstva.

Brat Štepanek pa je on tudi odlica sokolski pisec. Njegovo spretno petu se je udeleževalo v raznih sokolskih istin in re viju, spisal je tudi izborno priručno knjigo za sokolske činovnike, sodeloval pri vseb izdajan »Sokolske ročnice« itd. Za njim je veseposod zavezava velika in občutna vrzeli.

Največ svoje sokolske ljubezni pa je psvetili jugoslovenskemu sokolstvu. Nešteti je njegovim poti po vojni v naše kraje, kje je na licu mesta spoznal vse naše sokolovanje, naše prilike in se je tudi pertektno naučil našega jezika. Kot dober poznavalec jugoslovenskih razmer je bil dragocen svetovalec v ČOS in SSS v vprašanjih, ki so se tikala naših razmer. Marsikateremu iz med naših sokolskih delavcev je bil izredno dober učitelj, saj je dopisoval z velikim številom jugoslovenskih Sokolov — svojih prijateljev. In tudi marsikateri bivši jugoslovski študent v Pragi mu je lahko hvaljen za dobre nasvete v vse področjih sokolskega dela in za njegovo res bratsko pomoč.

Brata Štepanka bo ohranilo jugoslovsko Sokolstvo trajno v najlepšem spominu. Počivaj v miru, bratska slovaška duša!

—vš.

Inž. Miško Pirkmajer:

K uredbi o izvajanju javnih del

Pisec članka je predsednik Inženjske zbornice v Ljubljani, kar daje njegovim izvajanjem še večji poudarek.

Vedno težje gospodarske prilike v naši državi so pripravile vlado, da se je začela intenzivneje baviti s problemom javnih del, ki naj bi prinesla izhod iz nastalega gospodarskega krivila. Ker je gospodarska depresija zajela domala vse države, je posebej jasno, da je sistematično delo za trajno izboljšanje stanja mogoče le ob sodelovanju vseh narodov, ki bi se morali podrediti glede produkcije in zadovoljevanja potreb izvestnemu redu, oziroma določenim omejitvam. Ker pa razne svetovne gospodarske konference v tem pogledu niso dosegle zaželenega uspeha, so bile posamezne države primorane, da na svojem področju z ukrepi provizornega značaja poživijo delavnost in tako okrepijo konzumno moč naroda ter s tem omilijo kritično stanje do običnega izboljšanja gospodarskih razmer.

Pojavili so se različni predlogi za povečanje delavnosti, mnogi kopirajo postopek v drugih državah, nekateri so realni, mnogi fantastični. Gotovo je prav, da se upoštevajo izkušnja v drugih državah, ki so z večjo ali manjšo srečo prišle do olajšanja depresije. Prodrlo je prepričanje, da je predvsem poklicana država — in z njo druge javne korporacije — da s pomočjo velikih javnih del izboljšajo ekonomske razmere v državi, dvigajo narodno gospodarstvo ter pobijajo brezposelnost. V tem smislu so bili sestavljeni številni predlogi iz naših krogov in zato smo zadovoljni tem bolj, ko vidimo, da dobivajo ti predlogi konkretno obliko realizacije v »Uredbi o izvajanju javnih del«.

Gotovo je, da je storjen le skromen začetek, ali važno je, da so se merodajni krogi mogli prepričati, da je ta način pobijanja krize pravilen in da obeta še boljše rezultate, če se sistematično izvajanje javnih del nadaljuje in razširi ter se zagotovijo večja finančna sredstva, kar bo pripomoglo v izdatni meri k omiljenju brezposelnosti ter dvigu vsega gospodarstva. Naj mi bo dovoljeno, da po prvem letu uveljavljenja omenjene uredbe skušam kritično presoditi njeno praktično izvajanje.

Naečno je treba ugotoviti pred vsem, da morejo samo velika javna dela olajšati sedanje razmere, ker dela v malem obsegu ne morejo pokazati praktičnega vpliva na splošno stanje. Zato se dohodki, ki se stekajo v gradbeni fond, ne bi smeli sproti v celoti porabljeni. Dohodki gradbenega fonda bi morali praviloma služiti za obrestovanje in amortizacijo posojil, ki so jih državi in banovinski skladi za javna dela upravičeni najemati na podstavi čl. 18 in

20 uredbe. Javna dela manjšega obsega, ki se izvršujejo v posameznih občinah in srezih, bodo sicer neizogibna in bodo krajevo gotovo tudi služila za omiljenje brezposelnosti, vendar ne morejo bistveno olajšati splošnih gospodarskih razmer v državi, niti ne služijo povečanju kupne moči in dvigu gospodarstva. Mala javna dela se poleg tega izvršujejo skoraj samo v lastni režiji in pri skrajno stisnjenih sredstvih, tako da dobrih uredbe v javnih delih ni deležen naš obrtnik, ki ravno v sedanjih dobi preživlja zelo težke čase.

V interesu narečenega gospodarstva moramo zato kar najolajšaneje naglašati zahtevo, naj se izvršujejo le dela trajne vrednosti, predvsem taka, ki morejo neposredno ali vsaj posredno okrepiti gospodarsko cirkulacijo. V današnjih časih, ko tako težko zbiramo sredstva za omenjene gradbene fonde, ne smemo razmetavati denarja za to, da se brez sistema in brez prave gospodarske potrebe delajo nove ceste, ki se potem ne bodo mogle vzdrževati ter bodo propadle, prav tako ne n. pr. za popravilne ovinkov in objektov na državni cesti proti Sušaku, če ta del ceste ne bo tvoril definitivne zveze Ljubljane s morjem. En sam kilometer nove ceste do Sušaka bi bil za nas mnogo večje vrednosti kakor vsa popravila na stari trasi.

Pri izvajanju javnih del gre za tako važna in dalekosežna vprašanja tehnične in gospodarske narave, da je povsem upravičena zahteva, naj pri upravljanju sklada za javna dela sodelujejo tudi praktični strokovnjaki kot redni člani odbora za javna dela. V banovinski odbor za javna dela spada zato zastopnik Inženjske zbornice. Znano je, da ljubljanska Inženjska zbornica že dalje časa intenzivno proučuje razna važna in prepredna javna dela v naši banovini. Zastopnik Inženjske zbornice bo v odboru za javna dela lahko predložil predloge, ki so rezultat temeljitih študij in pri katerih je nesebično in požrtvovalno sodelovala cela vrsta najodličnejših predstavnikov inženjerskega stanu. Stalen in čim tesnejši kontakt z Inženjsko zbornico bo za smoteno delovanje odbora za javna dela neprecenljive koristi. Zbornica se z vprašanjem ne bavi iz neposrednih materialnih interesov, temveč z vidika splošnega tehničnega in gospodarskega napredka. To je njena naloga. Zato bo moglo biti tudi njeno sodelovanje v odboru za javna dela strogo objektivno in stvarno. Stvarna in objektivna kritika je potrebna ter se ji ne smemo izogibati, če resno hočemo, da se bodo javna dela tehnično in gospodarsko smoteno izvrševala.

Še ena bilanca o „tujskem prometu“

1800 gostov v odgonskih zaporih mestnega magistrata

Ljubljana, 14. januarja. Ko smo pred dnevi podajali bilanco o tujskem prometu preteklega leta v Ljubljani, so med podatki manjkale še številke o posebnih vrsti tujskega prometa, ki ga nimamo v evidenci ne »Putnike, ne druge tujsko-prometne instance, ki pa ni za čas in razmere nič manj značilen in zanimiv; namreč številke o prometu odgonske postaje mestnega magistrata. Dandanes hodi od kraja do kraja tudi veliko tujece samo za prazno srečo, ki ne morejo nikoli povedati razloga, zakaj so prišli odkod, kam so namenjeni in kje so tačas doma. Poleg elementov, za katere niso nobena vrata zaklenjena in za katere ni nobene razlike med mojim in tujim, je med temi popotniki največ brezposelnih delavcev, ki romajo za delom. A ker dela seveda dandanes nikjer ni na prebitek, ostanejo nazaj zmerom na cesti in policija jih pri prvi prihodnji rajici najde v kakšnem skrovišču med postopali, ki so se že seznanili s kriminalom.

Med gosti odgonskih zapora je v zadnjem času zlasti mnogo svetovnih popotnikov, ki iščejo med vsemi narodi in po vseh državah slučajne sreče, a so nazadnje deležni samo tega srečnega naključja, da vso pot, ki so jo premerili peš ali pa tihoapoko skriti v vagonu tovrstnega vlaka, lahko prepotujejo v obratni smeri v toplem kupcu nočniškega vagona in v spremstvu policije. Toda kakor jih tuja izganja domov, tako se ti nemirni brezdomni zmerom iznova odpravljajo v svet in tudi odgonski znanorci v Ljubljani pozdravljajo med svojimi židovi zmerom iznova stare znanice. Včasih se pripeti, da se odganec, ki ga odženejo kam proti Dolenski ali Stajerski, prej vrne v mesto, kakor pa njegov uradni spremilevalec, ki so mu včasih rekli »Schubtreiber«, danes pa nosi bolj simpatično in holi kulturno ime »odgonski prevodnik«. Ti odgonski sprevozniki — v tej funkciji so navadno zaposleni bivši strizniki in orožniki, ki so dobro vajeni takšne opravke — včasih počakajo, da se v zaporu nabere kakšnega pol ducata odganec in jih potem skupaj odpeljejo do njihovih domovinskih občin. Na posameznih postajah odgonski sprevozniki odlaga od postajah odgonski sprevozniki odlaga odganec z naročilom naj se s svojimi dokumenti precej glase pri svojem občinskem uradu a ko so odganeci tako »nkrat« postavljani na svobodno nogo, po navadi rajši spet zaromajo v svet, kakor pa la bi se s sramoto na glavi oglašali v svoji občini, ki jim itak ne more nuditi niti toliko prilike za življenje, kakor je lahko tudi tujci velika, bogatejša Ljubljana. In tako po navadi odganeci čez malo časa spet priromajo nazaj, iznova poizkušajo svojo srečo po ulicah in hišah, dokler čez nekaj časa spet ne pridejo na toplo kosilo h g. Jezovniku na magistrat in spet ne ponovijo vožnje na državne stroške proti domu.

Odgonski zapori so lani doživeli rekordni promet. Vsega skupaj je šlo skozi nje 1800 popotnikov in brezdomcev to se prav 100 odganecov več kakor predlanskim č. mejo je bilo na jesenskih odpravljenih 22 ljudi med njimi 1 Rus 3 Čehoslovaki 1 Francos in 17 Italijanov. Pri Rakuhi — bil odpravil čez molo re Italijan, ki je ušel daljšo kazen v mariborski kaznilnici in je bil nato izgnan iz države. Medtem, ko število tujcemcev, ki

jih usoda zanesla v naše mestne ječe, stalno narašča, pa je lani znatno padlo število popotnikov z juga naše države. Te številke je najbrž padla predvsem zavoljo tega, ker je bilo v zadnjih letih zaporedoma za daljšo dobo izgnanih iz Ljubljane večje število profesionalnih potepuhov iz vrbarske banovine, iz katere se je prejšnja leta rekrutiralo največ gostov naše odgonske ječe. Pač pa je lani občutno naraslo število mladih lahkotnikov, ki prihajajo za avanturami in za zaslužkom v mesto, zlasti iz dolenskih okrajev. Lani je mestna občina 20 takšnih mladih deklet, starih po 18 do 28 let, odpravila v žensko poboljševalnico v Begunje. Kakor kažejo bilance zadnjih let, je največji promet v odgonskih zaporih vselej prvo četrtletje, ker se čez zimo pač največ ljudi z dežele zateče v mesto. V prvih treh mesecih zaključenege leta so naši odgonski zapori odpravili nič manj kakor 661 odganecov.

Po stanovski pripadnosti so gostje odgonskih zapora seveda predvsem brezposelni delavci. Med njimi pa se zadnji čas zmerom najdejo tudi kakšni boljši ljudje in lani so med drugimi uživali gostoljubje mestne ječe 3 inženjerji in nekaj visokošolcev. Najrajši pa so deležni njene gostoljubja seveda razni delomrzneži in potepuhi. Mnogi odganeci prihajajo v magistratno ječo v tako propadlem in razpadlem stanju, da bi se težko reklo o njih, da so še obelčeni ali obuti. Socialno-politični oddelek mestne občine, ki skrbi za vse te reči, jim mora pogostokrat iz svojih sredstev kupiti ko obleke in obute. Samo v ta namen je lani mestna občina izdala okrog 8000 Din v ostalem pa so stroški za odgon, ki jih po svoji uradni dolžnosti krije mestni občinski banska uprava, zaradi zmerom rastočega prometa v zadnjem času tako visoko narasli, da mora policija mnogokrat samo iz razlogov štednje zatisniti oko in tolerirati na svojem področju človeka, o katerem bi si sicer iskreno želela, da odpotuje s prvim vlakom in se nikdar več ne povrne.

Nov sarajevski mestni svet

Sarajevo, 14. januarja 8. Veliko senzacijo je v Sarajevu izzvala odredba vlade, ki je razrešila mestni svet njegovih dolžnosti in imenovala nov mestni svet. Za predsednika občine je bil imenovan Ibrahim Sarić, vrhovni šerijatski sodnik, za podpredsednika pa dr. Vojislav Besarić in dr. Ivan Dorbešić.

Vremenska napoved

Vremensko stanje 14. t. m.: Klion nad severno, srednjo in južno Evropo. Visok pritisk nad zapadno in vzhodno Evropo, deloma oblačno v območju Alp in na Sredozemskem morju, oblačno v drugih delih Evrope. — V Jugoslaviji je bilo oblačno in megleno v vsej državi, snežilo sredi države, na vzhodu in jugu. Porast temperature v vsej državi, ponoči je bil občuten mrz. Novosadska vremenska napoved za torek: Oblačno s snegom v notranjosti države, dež v Primorju. Vzhodni in južnovzhodni vetrovi. Slab porast temperature.

Zagrebska vremenska napoved za danes: Precej oblačno, ponekod padavine. Pričakovati je porast temperature.

Dunajska vremenska napoved za torek: Pretežno oblačno, ponekod morda tudi sneg. Temperatura najbrž nekoliko višja.

Za pomirjenje Evrope

Po mnenju angleške vlade je sedaj najprimernejši čas za ureditev vseh poveljnih evropskih vprašanj

London, 14. januarja. AA. Zunanji minister sir John Simon se je sredi vrniti v London. Njegov povratek je v zvezi z današnjo sejo angleške vlade, ki je bila to pot že v ponedeljek in ne v sredo kakor običajno.

Listi poročajo, da je bila seja vlade posevečena v prvi vrsti zunanjim vprašanjem. Na dnevnem redu je bilo poročilo o položaju v Zenevi, o razorožitvenem vprašanju in o obisku francoskega ministrskega predsednika Flandina in zunanjega ministra Lavalja v Londonu. Zunanji minister Simon je na seji poročal tudi o rimskih dogovorih na podlagi svojih razgovorov, ki jih je imel v Zenevi z Lavalom.

Diplomatski poročevalci »Daily Telegraph« javlja, da je angleška vlada mnenja, da je sedaj najprimernejši čas za splošno ureditev vseh poveljnih evropskih vprašanj. Teza mnenja sta tudi italijanski in francoski vlada. Angleški ministri smatrajo, da je treba sedaj pomiriti Evropo z izpolnitvijo, razširjenjem sedanje mirovne strukture in s sklenitvijo mednarodnega dogovora o razorožitvi na podlagi priznanja nemške ravnopravnosti. Varnostne razmere so se s sklenitvijo francosko-italijanskega dogovora, z vstopom Rusije v Društvo naro-

dov in z drugimi dogodki močno zboljšali. K pomirjenju Evrope je treba sedaj prilegniti tudi Nemčijo.

V zvezi s tem je tudi predlog »Times«, naj bi države, ki so se okoristile, z versajsko mirovno pogodbo, izjavile, da peto poglavje o vojaških in pomorskih ter letalskih določbah ne velja več za nobeno državo, ki so to pogodbo podpisale, pod pogojem, da pristopijo k splošnemu razorožitvenemu dogovoru. S tem bi mogla Nemčija sodelovati v kolektivnem evropskem sistemu. Ta predlog je naletel v Zenevi na smolno odobravanje. Vprašanje varnosti in razorožitve stona s tem zopet v ospredje in bodo o njem razpravljali v Londonu na razgovorih med angleškimi in francoskimi državniki.

Pariz, 14. januarja. AA. Po vesteh iz tujega vira bi se delo sklepali, da mišlja predsednik vlade Flandin in zunanji minister Laval pri obisku v Londonu dati iniciativo za našt o splošno stabilizaciji valut. V uradnih krogih izjavljajo glede na to da Francelja nima namena dati kakšne pobude v tej stvari, ker je določitev relativne vrednosti valut problem, ki sega bistveno v področje dotične države.

Bosanec turški vojni minister

Sarajevo, 14. januarja. 8. Novi turški vojni minister Useim Zeki Alija je po rodu Bosanec. Rodil se je v Gradiški Kot deček je odpotoval z očetom v Turčijo in je postal za časa Mehmeda V. okrajni glavar L. 1920., ko so v Turčiji nastali notranji nemiri, se je vrnil v Sarajevo. Leto na to je odpotoval v Rim, zatem v Ankaru, kjer ga je Kemal Mustafa sprejel v službo. Postal je turški poslanik v Londonu in v Moskvi, nazadnje pa se je vrnil v Turčijo in je bil sedaj imenovan za ministra vojske in mornarice.

Učiteljska napredovanja

Beograd, 14. januarja p. Z odlokom prosvetnega ministra so napredovali v višje skupino naslednji učitelji odnosno učiteljice: Antonija Ramovš v Trbovljah - Vode, Zorka Rogi pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, Janja Šegula v Ptuj, Albert Čok v Zagorju, Rliza Čopić v smartnem pod Amarno goro, Angela Doležal v Polhovem gradu, Marija Brumen v St. Jurju ob Ščavnici, Marija Kramar na Vranskem in Albert Horvat v Mariboru.

Prometne težkoče

Beograd 14. januarja. p. Po vesteh, ki jih je prejelo prometno ministrstvo, je bil sredi v glavem zopet vzpostavljen železniški promet po vsej državi. Kakor znano, so nastale najhujše ovire zaradi velikih snežnih zametov. Na progi Sarajevo-Bosanski Brod je bil prekinjen promet tudi zaradi velikega zemeljskega plazu. Delavci so po hudih naporih očistili proge snega in zemlje. Beleži pa je treba še vedno večje zamude vlakov, ki so neizbežno zaradi nizke temperature in ker stalno sneži.

Plaz zemlje se je na progi Sarajevo-Bosanski Brod utrgal sredi blizu Zenice. Promet je bil prekinjen do danes opoldne.

Pogreb Čede Radovića

Beograd, 14. januarja p. Danes je bil pokopan bivši minister Čeda Radović. Pogreba so se udeležili poleg velikega števila njegovih znancev in prijateljev ministrski predsednik Jevtić, ministar za vojsko in mornarico general Živković ter notranji minister Velja Popović. Pokojnik je bil v vladi Velje Vukičevića notranji minister in nato minister za socialno politiko in narodno zdravje.

Naši kraji in ljudje

Ob desetletnici smrti dr. Janka Debelaka

prvega direktorja pošte in telegrafa v Ljubljani

Dne 15. januarja 1925 je zatihnil oči ustanovitelj nove pošto-telegrafске uprave na slovenskih tleh dr. Janko Debelak, mož izredno jeklene volje, iniciative in organizatorske sile.

S skusnjami, ki si jih je pridobil kot vnet rodoljub med službovanjem po tujini, kjer je moral prebiti mnogo trdega boja za življenjski obstoj, se je postavil v službo svobodni domovini in prevzel vodstvo uprave, ki se je šele ustvarjala. Brez potrebnega poslopja, kamor bi spravil po vseh mogočih koncih raznešene oddelke, brez zadostnega materiala in izvežbanega osebja, se je veliki pokojnik lotil posla in ga tudi s svojo neprimerljivo vztrajnostjo dovedel do konca. Leta 1921 je kupil za pošto in crar Virantovo hišo in je v njej združil vse oddelke v lastno tiskarno vred. S tem je položil temelj rednemu razvoju vseh poverjenih mu poslov.

Tam pri Sv. Jakobu je potem gospodaril in premagaval neštete težave, ki so se mu postavile po priho, ter vodil in učil usadništvo, ki je bilo v vseh vetrov v njegovo upravno službo. Umetnost je bila, a pokojni direktor je imel jeklene žive, obrniti ves ta heterogeni element v isto smer in ga prilagoditi enotnim predpisom, ki jih je pokojnik tako rekoč sam izbral. Za svoje vzorno delovanje je po pravici želel vse priznanje od osrednje uprave, kjer je veljal kot prvi strokovnjak v državi, tako da je bil večkrat na skoku za generalnega direktorja. Samo v lastni zgradbi podpora ni bila vsestranska. Moral se je boriti s temnimi silami in rovarji, ki so bili — kar mirno lahko zapišemo — posredni vzrok njegove smrti. Junaško in dolgo se je boril, toda zlo mu je razjedalo odgor in voljo.

Šele danes, deset let po smrti blagopokojnika, je jasneje vidno širokopotezno njegovo delo, njegova stvaritev, direktorja pošte in telegrafa, se vodi po njegovem svetlem vzoru dalje. Vsi poštni nameščenici in tudi široka naša javnost pa se ob desetletnici njegove smrti s hvaležnostjo in spoštovanjem spominjamo velikega strokovnega delavca in neomajnega rodoljuba dr. Janka Debelaka.

Dr. Janko Tavzes

Udeleženci velike mednarodne avtomobilске tekme v Sloveniji

Ljubljana, 14. januarja
Dne 21. t. m. pasira Ljubljano 35 udeležencev letošnjega Rallye Monte Carlo, ki je največja mednarodna sportnoturistična avtomobilska prireditel v Evropi po zimi. Vrh se vsako leto in je letošnja tekma 14. po redu. Tekmovalne proge so z neznatnimi izpremenitvami vedno ene in iste. Do letošnjega leta je šla preko naše države le ena proga in sicer iz Aten preko Soluna in Sofije čez Beograd ter dalje čez Madžarsko, Avstrijo in Nemčijo v Francijo s ciljem v Monte Carlo. Poled proge iz Umca na Švedskem ter proge iz Tallina je bila ta proga najdaljša, skupno 3786 km. Letos pa so izbrali prireditelji novo progo iz Palermo na Siciliji, ki gre preko Rima, Padove, Ljubljane, Dunaja, Monakovega ter čez Lyon v Monte Carlo. Dolga je 4072 in tako najdaljša tekmovalna proga letošnjega Rallye.

V Ljubljani se bo vršila kontrola, ki jo bo opravila na svojem sedežu na Kongresnem trgu ljubljanska sekcija Avtomobil-

skega kluba kr. Jugoslavije. Prvi tekmovalac mora priti najkasneje ob 9.22, zadnji pa najkasneje ob 14.52. Povprečna hitrost, ki jo mora tekmovalce doseči, znaša 40 km na uro, zadnjih 1000 km pred ciljem pa celo 50 km na uro, kar je glede na vremenske prilike pozimi in stanje cest zelo naporno. Med udeleženci, ki so si izbrali progo čez Ljubljano, je največ Angležev, Francozov, Italijanov, zastopane pa so še mnoge druge narodnosti. Jugoslovenci na tej progi ni nobenega. Zanimivo je, da sta se priglasi za tekmovalanje na tej dolgi progi tudi dve dami. Kakor vedno ob takih prilikah, se bo storilo tudi tokrat vse, kar bi moglo omogočiti čim brezhibnejši potek vožnje po našem ozemlju. Zlasti se priporoča ustrežljivost pri srečevanju in prehitevanju, predvsem tam, kjer bi bila cesta zaradi snega zožena.

Dr. Janko Ponebšek

Ljubljana, 14. januarja

Po daljšem bolehanju je včeraj na veke zaprl svoje od dela trudne oči g. dr. Janko Ponebšek, višji finančni svetnik v pokojni in vodja ljubljanskega ornitološkega observatorija. Z njim je odšel od eden redkih mož dela, kakršnih je v današnjih dneh zmerom manj.

Dr. Ponebšek se je rodil 31. maja 1861 v Libergu nad Litijo. Kot dete slovenske vasar je že od mladih nog vžljubil ptice in jih opazoval z velikim navdušenjem. V tej svoji ljubezni je ostal vse svoje življenje zvest, čeprav se je sicer posvetil pravnemu študiju in finančni stroki. Študiral je na Dunaju, doktorat pa je položil v Graecu. Kot uradnik je služboval v Ljubljani, Litiji, Radovljici, Novem mestu, Črnomlju in naposled spet v Ljubljani, kjer je kot višji svetnik finančne direkcije stopil v pokoj. Kakor je bil vreden uradnik in prijazen v občevanju s strankami, da so ga v najboljšem spominu ohranili vsi kraji, koder je služboval, tako je ves svoj prosti čas uporabljal za spoznavanje prirode, zlasti domače avifaune. Pticam je dr. Ponebšek v resnici posvetil največ svoje velike, globoke ljubezni. Kot navdušen lovec je zbral v teku let obsežno zbirko ptičjih mehov in jajc, ki so mu služila za njegovo strokovno poglobljanje in ornitologijo. V isti vni je zbral obsežno, bogato knjižnico, ki vsebuje vsa pomembna ornitološka dela. Kot strokovni pisatelj je dopisoval v razne domače in inozemske revije in publikacije (Deutsche Jägerzeitung, Ornithologisches Jahrbuch, Ornithologische Monatsberichte in Vogelzug). Mnogo krajših in daljših člankov je objavil v »Lai-bacherici«, Carnioli in v Lovcu, ki mu je bil 1923 tudi urednik. Vsi ti članki so prinašali aktualne in zmerom nove izsledke iz ptičjega življenja v naši pokrajini. Med deli, s katerimi je obogatil naše ornitološko slovo, pa zavzema najvažnejše mesto njegovo daljše delo Naše ujede, katerih pa je izšel samo prvi del, medtem ko je nadaljevanje in dogotovitev drugega dela pretrgala smrt.

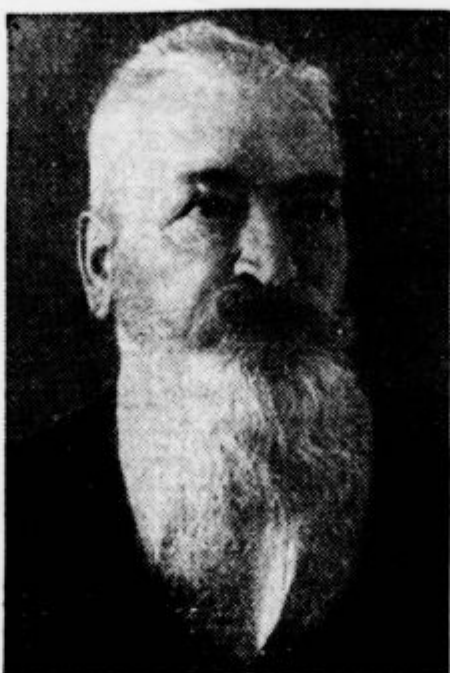
V svojem dolgoletnem proučevanju domače ornitologije je dr. Ponebšek spoznal veliko važnost zemljepisne lege naše ožje domovine za selitev ptic in iz tega spoznanja se mu je rodila nujnost, da se v Ljubljani ustanovi ornitološka postaja, ki bo ob znanstvenem študiju opazovala in odkrivala skrivnosti ptičje selitve. Kot sostanovitelj postaje je zbral slovenske poznavalce ptic in z njimi postavil temelj znanstvenemu proučevanju ptičje selitve pri nas. Kot vodja ornitološkega observatorija je dosegel prav lepe uspehe na tem polju, tako da je naša dežela danes že dobro znana tujemskemu opazovalnicam. V zadnjem času, ko so mu jele pešati moči, da sam ni več zmogel obilnega dela, ki si ga je nalagal, mu je pri vodstvu postaje marljivo in vzpodbudno stal ob strani njegov sin Božidar. Dr. Ponebšek sam pa je bil do zadnjega časa v stalnih stikih z ruskimi, poljskimi, italijanskimi in drugimi ornitološkimi strokovnjaki, ki so z zanimanjem sledili razvoju mlade slovenske postojanke.

Pokojnik zapušta poleg soproge Marice tri sinove in hčerko. Pogreb moža, ki je na njivi naše domače kulture zarezal tako pomembne, neizbrisne brazde, bo v torek ob 15. izpred hiše žalosti v Križevniški ulici 2 na pokopališču k Sv. Križu. Ohranimo mu najsveteljši spomin, žalujocim svojcem na naše iskreno sožalje.

Inšpektor Jakob Skubic

Ljubljana, 14. januarja

Davi pa je na svojem domu na Dolenjski cesti 50 po dolgem trpljenju umrl gospod Jakob Skubic, inšpektor finančne kontrole v pokojni. Pokojnik, ki je bil znana in markantna ljubljanska osebnost, se je rodil 1862 v Lanišču na Dolenjskem. Po končanih študijah je služboval kot finanč-

ni uradnik v Trstu, Postojni, Kočevju, Kranju in nazadnje v Ljubljani, kjer je kot inšpektor finančne kontrole pred leti stopil v pokoj. Že v mladosti je bil Jakob Skubic odločen in napreden narodnjak in je vneto deloval v šolskih društvih povsod, koder je služboval. Ker nikoli ni imel navade, da bi prikrival svojo vneto za narodno stvar in ker tudi v uradu nikoli ni občeval s strankami in drugace kakor slovensko, so ga v Avstriji mnogi preganjali in je zlasti med svetovno vojno zaradi tega mnogo trpel. Bil je med ustanovitelji Sokola v Postojni in Kočevju. V Kočevju je bil prvi predsednik slovenske Hranilnice in posojilnice. Mimo dela v Sokolu je bil v Ljubljani tudi član in odbornik NO, CMD ter ves čas odločen pristaš JNS in borec za jugoslovensko misel. Za pokojnim žaluje soproga Ana s štirimi sinovi in petimi hčerami, ki vsi zavzemajo v našem življenju odlična mesta. Bodi simpatičnemu pokojniku blag spomin! Iskreno sožalje užalošeni rodbini!

Zahvala francoskih Soluncev Rakovčanom

Občinski predsednik na Rakeku g. Tavarčar Franjo je prejel od Polius d'Orienta fotografijo njihove žalne svečanosti, prirejane v spomin sebojevnikom, padlim na sojnski fronti v naslednjim pismom:

»Polius d'Orient iz Lunevillea Vas naproša, da sprejmete in delite s svojim prebivalstvom zahvalo in odkrito priznanje za nepozabljen sprejem, ki ste nam ga priložili v svojem kraju ob priliki našega rojstnega groba Velikega kralja Aleksandra I. Živela Jugoslavija, živel Rakek!»

Amnestije v območju ljubljanske apelacije

Ljubljana, 14. januarja

Na okrožno sodišče v Ljubljani so od apelacijskega sodišča prispela navodila, kako je treba postopati pri izvršitvi amnestijskega ukaza. Iz zaporov okrožnega sodišča je bilo izpuščenih 40 kaznjencev, ki so bili obsojeni zaradi raznih deliktov na 3 do 6 mesečno zaporno kazen. Pri sreškem sodišču je bilo pomiloščenih 24 oseb, obsojenih na manjšo kazen.

Ustavljene so vse tekoče tiskovne pravde, pomiloščene pa so tudi osebe, ki so bile obsojene po tiskovnem zakonu v času do 1. januarja 1935. Vseh tiskovnih, pod amnestijo spadajočih zadev je 26. Zanimivo je, da dnevniki ne prednjačijo v tiskovnih pravih. Proti njim je bilo namreč naperjenih razmeroma manj tožb, kakor pa pro-

drugih analogijah utemeljena in ki neprisiljeno odgovarja dvem fazam v domači zgodovini. Blagopokojni naš kralj je videl svojo življenjsko nalogo, iz ohranjenosti in kratkosti čitati Sie hasen sich) ustvariti duhovno ubrano in notranje uedinjeno Jugoslavijo. Pri nas Slovenceh je bil proces nasproten, najprej smo se Kranjci, štajerci, Korošci duhovno uedinili, nato smo zahtevali Zedinjeno Slovenijo. Če se Srbi in Hrvatje tega razločka med sjeđiniti in ujediniti baje ne zavedajo, ne more to biti razlog za nas, da bi ga mi ne uveljavili, posebno če dobimo a tem skupno besedo v tako važni, očiščeni zvezi, kakor je naslov Uedinitelj. — Potemtakem gre samo še za izbiro med ujediniti in uediniti. Srbohrv. ima jedane, torej je zanjo prav u-jediniti, za nas analogno u-ediniti. Zev med u in e bi se sicer lahko zatikal, vendar nam našti primeri kažejo, da ostane zev v pisavi odprt, če so besede sestavljene s predponami oz. predlogi, ki se končujejo na samoglasnik, na pr. neuk, utiti, nočiti, soočiti, preurediti, poenostaviti in sto drugih.

Iz vseh sledi, da lahko mirno ostanemo pri besedi Uedinitelj, ker nam pove več kakor Zedinitelj, je dobro slovenska in najboljša srbohrvaščina. »Edinstvo»

ti tednikom in nekaterim revijainim publikacijam.

Apelacijsko sodišče bo pozneje sestavilo splošen pregled o vseh amnestirancih, obsojenih pri podrejenih sodiščih v območju ljubljanske apelacije. Nekaterim kaznjencem se bodo kazni znižale za primerno število mesecev.

Gračak Adolf Galle

Kakor je zabeležilo že ponedeljsko »Jutro«, je v soboto zvečer v 85. letu starosti umrl v svoji graščini v Zgornji Šiški veleposestnik Adolf Galle.

Pokojnik, ki ga je po njegovi markantni postavi, po njegovi podatnosti in po njegovi redki ljubezni do kmetijskega dela poznala vsa Ljubljana in okolica, se je rodil v graščini Bistri pri Borovnici, ki je bila svoj čas samostan kartuzijancev. Po smrti svojega očeta je Adolf odstopoval v švico, kjer je položil izpite na trgovski šoli v Lancyju. Po dovršenih študijah je nekaj časa služboval v Trstu, pozneje pa si je kupil graščino v Zgornji Šiški in je na posestvu, ki obsega nad 120 orolov, s prido gospodaril do pred nekaj leti, ko ga je prepustil svojemu edinemu sinu Ernestu.

Pokojni graščak je bil kmetovalec s dušo in telesom. Kot dobrega gospodarja so ga šiščanci izvolili tudi za župana in je županovano neprestano 22 let do 1898., ko so dobili občinsko upravo Slovenci v roke. Posebno veselje mu je bil lov in bil je med ustanovitelji SLD.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes v torek ob 14.30 iz graščine v Zgornji Šiški na pokopališču k Sv. Križu.

Mnogo bednih, malo podpor

Hrastnik, 14. januarja

Občina Hrastnik-Dol je ustanovila svoj občinski pomočni odbor, ki je že v začetku meseca uvedel obširno akcijo za zbiranje potrebnih sredstev za prehrano brezposelnih in drugih revežev. Uspehi te akcije se niso znani, pač pa so znane žalostne številke o bedi. Že od popre imajo v evidenci 635 nujno pomoči potrebnih revežev. Med njimi je 76 brezposelnih družinskih članov, brezposelnih samcev, vdov in sirot pa je 465. K tej žalostni trumii pa je treba pristoiti še delavce steklarne, ki je, kakor znano, pred dobrih 14 dnevi svoj obrat omejila do skrajnosti. Zaradi tega je treba pristoiti k brezposelnim revežem še 396 brezposelnih steklarjev in pomožnih delavcev, ki imajo 78 žena in 146 otrok. Pri steklarni je 620 nujne pomoči potrebnih oseb, vseh skupaj pa 1255.

Računi, ki jih dobimo za najnujnejšo

Umor graničarja na meji

Tihotapec France Avsec, ki je osumljen kot glavni storilec, pobegnil

Lož, 14. januarja

Naše staro mesto in vsa bližnja in daljnja okolica je že nekaj dni sem pod vtiom težkega zločina, ki so ga zagrešili neki mladi fantje iz Pudoob pri Starem trgu in okolice in ki spet enkrat odpira staro rano, od katere trpe naši kraji zavoljo svoje neposredne lege ob italijanski meji, namreč od tihotapstva.

Pretekli četrtek je imela prijazna vasica Pudoob majhno senzacijo. V vasi je gorelo in h gašenju požara se je zbralo mnogo ljudi od blizu in daleč. Prejšnji dan so naši graničarji zaplenili na meji tihotapcem šest konj. Graničarju Andjelkoviču je pripadla naloga, da jih popelje na carinarnico na Rakek. Ko se je tisti dan vračal proti svoji obmejni postaji, se je Andjelkovič za hip pomudil pri požaru v Pudoobu.

Pri boleznih želodca, črevesja in prenavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravstvena strokovnjakša izvedenja podarjajo, da se »Franz Josefova« grenčica zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Slovensko časopisje v Ameriki

Dobre urejeni »Ameriški družinski kole darc« za l. 1935 prinaša med drugim gradivom tudi pregled ameriškega slovenskega časopisja. Tu čitamo, da je meseca oktobra prenehala izhajati mesečnik »Svoboda«. Prav tako je lani prenehala izhajati angleški tednik za Slovence »Journaland Observer«, ki ga je po zaniku prvega angleškega tednika za Slovence »Cleveland Journal« izdajala tiskovna družba »Enakopravnost«. Drugih sprememb v ameriško-slovenskem tisku ni bilo.

Sedaj izhajajo tile listi: 1. »Amerikanski Slovenec« (Chicago, petkrat na teden). 2. »Ameriška domovina« (Cleveland, dnevnik). 3. »Ave Mariac« (Lemont, mesečnik). 4. »Enakopravnost« (Cleveland, dnevnik). 5. Glasilo KSKJ« (Cleveland, tednik). 6. »Glas narodac« (New York, dnevnik). 7. »Jugoslovanski obzor« (Milwaukee, tednik). 8. »Mladinski list« (Chicago, mesečnik). 9. »Nova doba« (Cleveland, tednik). 10. »Proletarec« (Chicago, tednik). 11. »Prosvetac« (Chicago, dnevnik). 12. »Zarja« (Chicago, mesečnik).

V Južni Ameriki izhajata »Slovenski tednik« in »Novi list«, oba v Buenos Airesu. Tudi »Slov. list« je tednik. Poleg teh izdajajo ameriški Slovenci še angleški mesečnik »Pioneer Bulletin«.

V omenjenem »Ameriškem družinskem koledarju« so izšle pesmi Seliskarja in Klopčiča, proza Iv. Jonteza, Iv. Molka, Kat-

prehrano revežev, so povod najhujših skrbí. Če računamo za vsakega brezposelnega, brez onih iz steklarne, dnevno le 4 Din. Dobimo že dnevni znesek 2520 Din, oziroma 75.600 Din na mesec. Za štiri zimske mesece pa bi rabili 302.400 Din. Za brezposelne iz steklarne bi bili potrebni enaki izdatki. Občinska uprava ima od oblasti zagotovljeno vsoto 30.000 Din za javna dela. Od sreskega načelstva, ki je prejelo za javna dela iz bednostnega fonda 80.000 Din, pa se pričakuje za Hrastnik vsaj 15 do 20.000 Din. Od nabiralne akcije, ki jo je uvedla občina, se da pričakovati neke tisočake. V Hrastniku bi bila nujno potrebna ustanovitev javne kuhinje za brezposelne siromake in za revno deco.

Sleparije z umetninami

Ljubljanci dobro vedo, da jih v prodajanju slik ni mojštrov nad ruske emigrante. Da je res tako, je brez dvoma dobro vedel tudi 24 letni Ivan Smrčan, brezposelni kipar iz Čerknice. Imel je neke slike naprodat, a ker je bil morda ravno zavoljo svoje umetniške preteklosti nepraven za take reči, je poslal nekega ruskega emigranta za posredovalca. Ta stvar pa je fantia, ki je že škrat moral za razna podjetna dejanja izgubljati čas med zidovi kaznilnice, pokopala. Ruski emigrant, kapetan bivše carske vojske, si je namreč ogledal slike, ki jih je dobil »v komisiji«, in je kmalu razbral, da so bržkone nepoštenega izvora. Ker je na nekaterih slikah najetel na ime inž. arh. Stanka Rohrmanna, se je najprej obrnil nanj, da ga povpraša o stvari. Inž. arh. Rohrmann je spoznal slike, ki mu jih je namreč nekdo ukrasti iz stanovanja. Emigrant, ki je prišel tako na sled nepoštenjakoviču, je nato obvestil policijo, ki pa Smrčana ni mogla dobiti takoj v roke. Sedel je namreč na varnem, poravnal je v zaporu svoj šesti greh. Čeprav so bili agenti kriminalnega oddelka na preži, da ga primejo takoj, ko se nuj bodo vrata kaznilnice odprla, pa se fjm je Ivan Smrčan spet izmuznil. Komaj je namreč prišel na svobodo, je precej spet eno zagodel, da so ga stražniki aretirali že neke drugje in je bil precej spet dva dni zaprt. V soboto pa je prišel na dan in prvi pot je bila, da pošle Bosa in Interja od njega »honorar«. Emigrant pa je Smrčana spjel na cesto, in ko sta prišla v bližino stražnika, je s njim uprizoril majhen spetir in pretep, da je moral stražnik intervenirati. Tako je Smrčan spet padel roki pravice v pest. Kakor je prijavil policiji mestni zdravnik dr. Franta Mle, je bilo nekaj slik pokradenih tudi njemu. Smrčan se zagovarja, da jih je njemu izročil v prodajo neki njegov dober smanec Soražič, ki pa je zaradi podobnih reči za več let izgnan iz Ljubljane.

Med ljudmi, ki so se tam zbrah, je bilo tudi več znanih tihotapcev iz okolice. Ko so ugledali Andjelkoviča, so se takoj na tihem domenili, da se masčujejo nad njim. Ko je potem v temi nadaljeval pot proti domu, ga je onstran vasi pričakala večja gruča mladih tihotapcev, oboroženih s težkimi koli, in planila nanj. Na kraju zločina so pozneje našli domačini samo še okrvavljeno truplo graničarja, ki je na ta način izgubil življenje samo zaradi vestnoga izvrševanja službe.

Orožniki iz Loža so takoj naslednji dan aretirali kakšnih 10 mladih ljudi, na katere je padel sum, da so organizirali zločinski napad. Pred preiskovalnim sodnikom pa so aretiranci vse dosledno tajili in tako jih je bilo po kratkem zaslišanju več izpuščenih. Med njimi je bil tudi 22letni France Avsec, znan tihotapec, doma iz Pudoob. Ko pa so orožniki ponovno obiskali njegov dom, so v hiši našli tudi vsa okrvavljena njegova obleka, ki je več ko zgovorno izpričala, da je moral biti France Avsec neposredno udeležen pri zločinu. Ko so ga orožniki hoteli nato vnovič aretirati, pa je France Avsec iznenada pobegnil. Da bi se laže ognil zasledovalcem, je na begu odvrzel zimsko suknjo. — France Avsec je visoke krepke postave ter trnih las in nosi čepico na glavi. Že iz prejšnjih časov je znan kot nevaren Slovec in je oborožen s revolverjem.

L. Benigerja, A. Slabeta in dr. Posebno zanimiva je daljša reportaža Franca Zaitza o naših ljudeh v severni Minnesoti, ki podaja živahno spiseane slike iz življenja naših rudarjev, in industrijskih delavcev in farmerjev v tej deželi ter pripoveduje tudi o njihovem kulturnem in političnem delu. Roledar je obilno ilustriran.

Poljski literarni časopisi

V praškem »Elaunu« je objavil njegov varšavski sodelavec Ludomir Rubach pregled poljskih literarnih časopisov. Iz tega informativnega članka posnemamo nekatere podatke.

Najstarejši poljski literarni tednik so »Wiadomości Literackie«. Brez tega lista, ki izhaja v časniški obliki, kakor na pr. pri Francosih »Les Nouvelles Littéraires« ali pri nas v zadnjem času »Ideja«, bi se težko orientiral o celotnem stanju literarnega življenja na Poljskem. Pri »Wiadomościach« je značilno, da imajo sodelavci popolnoma proste roke, zato imaa med njimi kaj različno usmerjene pisatelje. Tako n. pr. pisatelja s skrajne desnice Adolfa Nowaczynskega, pa zastopnike liberalnih struj, socialne reformatorje, oznanjevalca »seksualne reforme« Boya-Zeleńskiego itd. Eden najmarljivejših sodelavcev tega uglednega tednika je Antoni Stoniński, ki jo objavlja svoje duhovite »Tedenske kronike«. V sedanjem času so »Wiadomości« izšli medvoj z litim suknjo opredelje.

Kulturni pregled

Črkarska pravda

Črkarske pravde so znak ojačene jezikovne dinamike, torej nekaj naravnega in dokler se vršijo sine ira et studio, prej razveseljive ko tragične. Tak hitrejši tempo v razvoju našega jezika je nastopil po našem osvobođenju, ko je srbohrvaščina začela izdatneje vplivati na našo govornico in pisavo. In kakor je že navada, da napredek rad niha med obema strajnostima, so nekateri v prvi vrstnosti hoteli kar na debelo prevzemati iz srbohrv., drugi pa so, kakor je bilo pričakovati, zašli v nasprotni ekstrem in kazali pred vsako srbohrv. besedo, četudi bi bila v duhu našega jezika, neki neumljiv strah, ki ga naši predniki niso poznali.

S tega stališča je presojati tudi najnovejši spor, ali je beseda uediniti v slovensčini upravičena ali ne. Razlogi, ki jih je nedavno proti navedel »Aristides«, ne držijo. Beseda je po Pletersniku sicer novokovanica, a povsem v našem duhu, kar dokazuje dolga vrsta podobnih sestavljenk (n. pr. lomiti: ulomiti). Niti en tak glagol ne pomeni nasprotja k svoji pso-

stavljenki; kajti od Ar. navedeni glagoli urezati se, ušteti se, ugnati, pomenijo tudi samo neko dovršitev dejanja rezati se, šteti, gnati. Zato niti to, kar trdi Mikl. Et. in za njim Plet., češ da pomeni predpona u odnikanje, ni točno, če preudarimo tam našteje zglede, kajti glagoli utrpati, ubzati, ne pomenijo odnikanja šele zaradi predpone, temveč že kot nesestavljeni. Istotako beseda ugovor ni instantia contraria, ker se različni pomen te besede v slov. in srbohrv. (žal ni to edini primer) da brez težave razložiš a tem, da je tu (kakor v mnogih drugih slučajih) predpona u v pomenu predloga v, naka kaže tudi di prvotni pomen besede ugovor: Einrede, Einspruch, Einwendung. Zato sem prepričan, da Aristides niti samemu sebi ne verjame, da bi mogel kdo kdajkoli razumeti besedo uediniti v pomenu razediniti, kakor bo vsakdo znal ločiti med ukoreniniti in izkoreniniti.

Kakor že uvod omenja, tvorita besedi uediniti in uediniti zanimivo pojmovno razliko, ki se šele smatne razumeti, razloži po

LJUBLJANA JE NAVDUŠENA NAD
EPOPEJO ARKTIDE

Sniman po delih slavnega raziskovalca
PETRA FRENCHENA

TELEFON 21-24

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri

Rezervirajte vstopnice!

Domače vesti

• Počastitev spomina najzaslužnejših meščanov Varaždina. Kakor znano, se v Varaždinu pripravljajo na proslavo 300 letnice tamošnje gimnazije. To bo velika kulturna in nacionalna slavnost starodavnega mesta. Zaradi jubileja so začeli urejevati gimnazijsko poslopje. Stroške bosta nosili banska in občinska uprava. V gimnazijskem poslopiju bodo postavili tudi kipe najzaslužnejših meščanov Varaždina in sicer Ivana Kukuljevića-Sakcinskoga, potem učenjaka svetovnega slovesa Vatroslava Jagića in velikega dobrotnika mestne občine Ivana Nepomuka Petrovića, iz čigar zapuščine razdeli mestna občina vsako leto okrog 160.000 Din za štipendije ravnih dijakov.

• Prvi bolgarski zvočni film je nastopil svojo pot v inozemstvo in je bil najprej predvajan v Beogradu. Ta film je bil posnet lani v raznih pokrajinah Bolgarije ob udeležbi najodličnejših članov bolgarske drame in opere, njegov naslov pa je »Pisem Balkana«. V Bolgariji so se tri leta pripravljali na ustanovitev lastne filmske industrije in bo delovanje na tem področju, kakor znano, v najbližji zvezi z delovanjem našega Prosvetnega filma.

• Kongres geodetov iz vse države se bo vršil letos marca v Zagrebu, v nedeljo pa je imelo združenje geodetov in geometrov v zagrebskem Novinarskem domu svoj redni občni zbor, na katerem so izvedli razne priprave za geodetski kongres. Kongres bo otvorjen 3. marca, v poslopiju tehnične fakultete pa bo tudi velika geodetska razstava, ki jo bo organiziral vojni geografski inštitut.

• Nova gimnazija v Aleksincu. Med najstarejše nekdane srbske srednješolske zavode spada tudi gimnazija v Aleksincu, ki je začela posloovati leta 1865. Sedaj ima ta gimnazija štiri razrede in preko 400 dijakov, zaradi česar jo nameravajo razširiti. Staro poslopje pa ni več odgovarjalo zahtevam in je občina začela graditi novo gimnazijsko poslopje. Za zgradbo so porabili doslej 1.159.000 Din, potrebnih pa bo še okrog 600.000 Din za dovršitev in ureditev. Nova gimnazija bo nosila ime pokojnega kralja Aleksandra.

STRUPI

za pokončavanje listic po najnižjih cenah v

DRUGERIJI I. KANC

NEBOTICNIK, LJUBLJANA

Posiljam tudi po pošti.

• Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu. Kraljice Marije ulica 3. priredi v sredo 16. t. m. društveni sestanek s predavanjem univerzega profesorja g. dr. G. Novaka o velikih ženah starosti Egipta (6. prejelci). Začetek ob pol 21. Gostje dobro došli!

• Geografsko društvo »Istra-Trst-Gorica« je podelilo po 100 Din zimске podpore 22 brezposelnim Primorcem, v skupnem znesku torej 2200 Din.

• Razpis zakupa restavracije, kavarne, slaščičarne in trgovskih lokalo v zdravilišču Rogaska Slatina. Uprava zdravilišča Rogaska Slatina je razpisala zakup na naslednjih prostorih: 1) Zdraviliščem in meščanskem restavraciji v Zdraviliškem domu (ad 1 in 2 skupno in posamezno); 2) Restavraciji »Stara Svirčija« (Zdraviljak, mlekarina) v Zagrebskem domu; 3) Restavraciji »Nova Svirčija« (z dietetično kuhinjo); 4) Restavraciji v Aleksandrovcem domu; 5) Lokal za trgovino s čipkami in bižuterijami itd. v pokritem šetališču; 6) Slaščičarni v Zagrebskem domu; 7) Lokal za modno trgovino. Pravilno kolkovane ponudbe je predložiti na zdraviliško upravo v Rogaski Slatini do 31. t. m. Nadaljnja pojasnila so razvidna iz razpisa v »Službenem listu« dravske banovine z dne 5. t. m.

• Ofortna licitacija za zakup brivnice na postaji Zagreb glavni kolodvor bo 13. februarja. Pogoji in informacije pri zagrebski železniški direkciji v sobi št. 53.

ne revije: postale so tribuna liberalizma in se bore za »reformo pravstvenega življenja«; slednje jih kdaj pa kdaj zapelje k pravih senzacijam, kakor so članki »Proces o umoru pisatelja« in podobno. Zaradi tega segajo sedaj po »Wladomosci« tudi čitatelji, ki se ne zanimajo za literaturo. Vsaki štiriinajst dni imajo priložnost za naslovom »La Pologne Littéraire«, ki propagira poljsko kulturo v jezikih zapadnih narodov.

Odkar »Wladomosci Literackie« niso več čisto literarni list, je prišel izhajati tekme, ki je strožje omejen na duhovno življenje, zlasti pa na literaturo in umetnost, tednik »Pion«. Urejuje ga Tadeusz Świąciecki, ki zbira okrog lista odlična peresa iz starejših in mlajše generacije. »Pion« je po smeri blizu današnjemu režimu in je tudi nekaj neslužben organ »Literarne akademije«. Vse kaže, da se je od leta 1933, izhajajoči »Pion« dobro zakoreninil in da bo uspešno izvrševal poslanstvo informativnega lista za izobraženstvo, posvečenega izključno literaturi in umetnosti.

Tretji večji literarni časopis v Varšavi je štiriinajstodnevnik »Zet«, ki ga urejuje Jerry Brann, znan kot proučevalec in propagator filozofije Hoena-Wrońska. mor da najorginalnejšega poljskega filozofa Časopis se pretežno bavi s filozofijo, literaturo pa sta namenjeni dve mesečni prilogi: »Pisniska strana« in »Slovarski svet«. Velika »Zetova« zasluga je propaganda za mednarodno zблиžanje na slovstvenem področju.

Razen teh časopisov posveča precej prostora literarnim vprašanjem in zadevam mesečnik »Droga« (Pot). Ta časopis urejuje ugledni poznavalec poljskega romantiz-

ESKIMO

Največja senzacija sodobnosti!

Reservirajte vstopnice!

TELEFON 21-24

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri

Rezervirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Reservirajte vstopnice!

Ni potrebno, da Vam nikotin škoduje, toda ko opazite samo najmanjšo posledico nikotina,

morate piti

Radensko!

Nikotin krči krvne žile, poveča tlak krvi, moti srce, pospešuje sklerozo in draži živce. Radenska širi krvne žile, manjša tlak krvi, krepi srce, preprečuje razvoj skleroze in miri živce.

Ako ste nagnjeni k sklerozii (50letniki) in pušite, je za Vas nikotin škodljiv in morate brezopojno

piti RADENSKO!

• Nevaren požar v Virovitici. V nedeljo zjutraj se je vnelo veliko skladišče oglja pri lesni industriji »Virbo«. Skladišče je bilo urejeno ob železniški postaji Virovitica - glavni kolodvor v neposredni bližini železniške kurilnice. Ogenj je uničil preko 500 vagonov oglja in pretila je največja nevarnost, da se bo požar razširil tudi na druge objekte lesne industrije in na železniško kurilnico. K sreči ni bilo nobenega vetra in je tako gasilcem, uslužbencom lesne industrije in železničarjem uspelo zadušiti nevaren ogenj.

• Vlom v trgovino. V Grajeni pri Sv. Janžu na Dravskem polju so te dni neznan storilec ponoči vdrl v trgovino Ivana Pintaričeve in odnesel za par tisočev raznovrstnega blaga. Razen več komadov obleke, perila in več parov nogavic so vilo milci vzeli s seboj tudi cele kupe cigaret in tobaka, več zavitkov kave ter nekaj ruma, kruha in pomaranč.

• Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

• Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

PRIDE PRVA RUSKA ORIGINALNA OPERETA

PASTIR KOSTJA

iz Ljubljane

u. Koncert Prškega kvarteta dne 18. t. m. Primarij Prškega kvarteta je prof. Vilhelm Svejca, Rojen leta 1894 v Mariboru in je sedaj naslednik znamenitega Riharda Zike v kvartetu. Kot 10letni deček je prišel v Prago k prof. Otokarju Sevcu na konservatorij. Dve leti pozneje 1906, je odšel na koncertno potovanje. Nato je prišel leta 1909 na akademijo v Berlin, kot državni stipendist je bil učenec znamenitega prof. Martena. Od leta 1916 do 1920. je bil solist in profesor na Mozarteumu v Salzburgu. Leta 1920. je odšel v Prago kot voditelj mojstrske šole za violino. Poleg tega pa je tudi zelo mnogo koncertiral po Nemčiji in drugod tudi v novi sestavi je kvartet odlično uigran in je žel povsod ogromne uspehe. Za naš koncert v petek zvečer v Filharmonični dvorani imajo posebno lep spored. Izvajali bodo Dvořaka, Jančka in Reggerja. Vabimo vse ljubitelje komorne glasbe, da посетijo ta koncert. Sediščni po običajnih cenah v Matični knjižarni.

u. Združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov - sekcija Ljubljana vabi k predavanju, ki bo v sredo, 18. t. m. ob 20. v društvenem lokalu na kongresnem trgu I-II. Predaval bo univ. profesor g. dr. M. Kasal o vplivu plasticitete betona na statični račun železobetonskih konstrukcij. Vabijeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

u. Predavanje o Himalaji, ki bi se moralo vršiti 14. decembra pod okriljem TK »Skale« v Unioni, a je bilo zaradi prevlečke zaposelnosti predavatelja g. Hansa Erta odpovedano. bo v torek 5. februarja »Skale« opozarja že zdaj na to predavanje, ki bo zelo zanimivo. G. Ertl je moral takrat predavanje odpovedati pri nas samo zaradi tega, ker mu zavoljo predavateljske turneje po Švici in Nemčiji ni bilo mogoče priti k nam.

DRAŽBA KOŽ divjadi na velesejmu

28. januarja 1935.

Najavljeni so domači in inozemski kupci. Posiljite nemudoma blago na naslov:

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Ljubljana, »Divja koža«, Velesejem.

Oton Stiglic

organizator za kartotečno-kopirno knjigovodstvo. Nad 800 prvovrstnih referenc v dravski banovini. Najmodernejši in najcenejši sistem knjigovodstva. Torej ne pozabite:

Oton Stiglic, Stožice 153 pri Ljubljani.

u. Organizacija JNS na Barju vabi svoje člane k številni udeležbi pri pogrebu g. Jakoba Skubica, ki se je požrtvovalno udeleževal v organizaciji ter vedno dajal najboljši vzgled narodnjaka in naprednjaka. Zbirališče pri hiši žalosti Dolenjska cesta 50 jutri ob 15.45.

u. Smrtna kosa. V Leonišču je umrla gospa Marija Golobova, rojena Remžar, trgovka na Cankarjevem nabrežju. Pokopnica, dobra in skrbna mati 9 otrok, je bila zaradi svojega blagega značaja splošno znana in priljubljena. Dosegla je starost 68 let. K večnemu počitku jo bodo položili danes ob pol 17. Pokojnici blag spomin, zaljubljeni iskreno sočalje.

u. Krstna predstava v Sentiakobskem gledališču. V soboto, 19. t. m. ob 20.15 upri zore Sentiakobski velezabavno veseligo »Matajev Matija«, ki jo je po znani Miran kovi veseli noveli priredil za oder Milan Skrbinec. Avtor je povezal snov v troje dejanj (4 slike). Prvo dejanje se godi v gostilniški izbi Zagorjanovega mlina v Ma. lem dolu, drugo v stanovanju Matajevega evaka Krajana v Ljubljani, tretje (obe sliki) pa v koči Mice Kobacajke na Teleba.

Danes Conchita Montenegro v divnem filmu Mehike

CARMENCITA

ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30

Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Usoda Posaarja

Industrijski značaj dežele, ki ni ne zemljepisna, ne zgodovinska, niti narodnostna celota

V teku današnjega dneva bo proglašen izid nedeljskega ljudskega glasovanja v posaarskem področju. Kakšna je prav za prav ta dežela, ki je tako dolgo povzročala napetosti med Nemčijo in Francijo? Posaarje ni niti zemljepisno, niti narodnostno enoten pojem, temveč mu daje poudarek in zaokroženost povsem neki drugi element: industrija. Zaradi nje je bila borba za posaarsko ozemlje tako vroča. Pa tudi v zgodovinskem pogledu ni Po-

saarje celota zase. Ustvarila ga je šele versailleska mirovna pogodba, ki je našla na evropski karti osem takšnih slukenj, o katerih pripadnosti naj odločijo glasovalni postopki. Med temi luknjami je bila tudi Koroška, kjer smo izgubili plebiscit. V srednjem veku je posaarsko ozemlje pripadalo Nemčiji, dočim so ga napajali vrelci romanske kulture. Z westfalskim mirom je dobila Francija Metz, ki pa je bil tako močno navezan na svojo nepo-

sredno okolico, da je trajalo cel dve desetletji preden se je razčistilo vprašanje, kaj naj se zgodi z njegovimi omejenimi kraji. Francoski kralj Ludvik XIV. je dal zgraditi trdnjavo, ki je dobila ime Sarrelouis. Pozneje je Francija vrnila Posaarje Nemčiji, Sarrelouis pa je z okolico vred še ostal francoski. Francoske revolucijske vojne so prinesle Franciji nazaj ozemlja do levega brega Rena. Napoleon je dal kanalizirati Saaro in s tem dal pokrajini nov razmah. Drugi pariški mir je priključil to ozemlje Nemčiji, ki je tedaj dobila tudi Sarrelouis.

Posaarje šteje 800.000 prebivalcev in je tako gosto naseljeno, kakor le še redki kraji na svetu. Človek se začudi, ko ali, da imajo posamezne vasi v teh krajih do 20.000 prebivalcev in se vlečejo cele kilometre daleč. Naselje prehaja v naselje — to je prva posledica velike obiljenosti.

Glavno mesto Posaarja je Saarbrücken, ki ima 132.000 prebivalcev. Doselej je živila posaarska kotlina samo od svojega ekporta. Ker se doma porabi komaj tretjina premoga, ki ga izkopljejo v rudnikih, je ta industrijska panoga prav tako navezana na izvoz kakor industrija železa. Zanj petnajst let je imelo Posaarje prednost, da je smelo svoje izdelke izvažati brez ovir v Francijo in Nemčijo. Ta praksa se bo zdaj nehala in prav v tem je problem bodočnosti te dežele. Vprašanje je, če bo dobilo 70.000 posaarskih rudarjev tudi v novih razmerah polno zaposlitev, ali pa če bo njih število pomnožilo armado brezposelnih, ki obsega v Nemčiji že milijone.

Dr. Condon ima besedo

Hauptmannov branitelj pripoveduje porotnikom, da je ugrabil malega Lindbergha Izidor Fisch, ki ga ni več med živimi — Govorice o Hauptmannovem begu iz ječe in samomoru — Obupni poskusi obrambe za razbremenitev obtoženca

Porotniki, ki bodo sodili Hauptmanna, pri skupnem obedu med dvema zasedanjima

Se vedno je središču zanimanja v Hauptmannovem procesu Lindberghov zaupnik dr. Condon. Odkar je identificiral obtoženca kot možkega, ki mu je izročil izsiljeno odkupnino za otroka, pa ga je vzela obramba Hauptmanna hudo na piko. Branitelj Reilly je celo izjavil, da bo skušal točko za točko dokazati, da ni ugrabil Lindberghovega prvorojenca Bruno Hauptmanna, ampak

tajništevni Izidor Fisch,

ki je lani umrl v Nemčiji.

Hauptmann, je dejal advokat, prisega, da je bil denar, ki so ga našli v njegovi garaži, last Izidorja Fisch. Prilastil si ga je samo zato, ker mu je bil Fisch nekaj dolžan in je medtem odpotoval v domovino. V začetku sploh ni vedel, kaj je v zavoju, šele pozneje ga je odprl in vzal iz njega bankovce,

ki jih je spravil v promet, nakar so ga prijeli.

Reilly je zastavil dr. Condona v zvezi s to tezo nekaj vprašanj, ki so spravile polkovnikovega zaupnika v neprijeten položaj. Poglavitno vprašanje, ki naj bi razbremenilo Reillyjevega klienta, se je glasilo, ali je mož, ki mu je dr. Condon izročil denar na pokopališču v Bronxu, močno kašljal. Priča je priznal, da je možki

močno pokajševal

zaradi česar se mu je naravnost smililo. Reilly je nato izjavil, da je Fisch umrl za tuberkulozo. Verjetno je torej, da ni bil na pokopališču v Bronxu Hauptmann, marveč Izidor Fisch...

Dramatično prerekanje se je začelo tudi, ko je vprašal Reilly dr. Condona, kdo je napravil skrinjico za denar, ki jo je izročil priča izsiljevalcu na pokopališču. Dr. Condon je v začetku izjavil, da se tega ne spominja natančno. Ko je Reilly posegel vmes, da je to nemogoče, se je dr. Condon šele domislil, da je bila skrinjica narejena po načrtu Lindbergha in polkovnika Brackenridga, to pa zato, da bi jo v primeru potrebe vsi trije lahko spoznali.

Hauptmannovemu branitelju se je s temi vprašanji posrečilo zamesti neko zmedo v ton izkazal nobene stvarne usluge. Nasprotno, pojavila se je nova priča, ki pomeni odločen

minus za obtoženca.

Bivši sosed Lindberghove vile v Hopewellsu Charles Garrick je izjavil, da je videl Hauptmanna 1. marca 1932 zjutraj, kako je z avtomobilom vozil v bližini Lindberghove vile ter je celo njega vzel k sebi v vozilo in ga peljal kos poti. Med vožnjo ga je spraševal o cesti, ki drži naravnost v Hopewells. V avtomobilu so se deli poleg Hauptmanna še drugi ljudje, in sicer dva moška in dve ženski. Garrick je potrdil svojo izpoved s prisego.

Volčki v Rumuniji

V Rumuniji imajo zadnje dni hude snežne zamele, ki so mestoma popolnoma ustavili promet. Vlaki vozijo z velikimi zamudami. Iz posameznih krajev poročajo tudi o krdelih volkov, ki napadajo voznike na cestah. Tako se je primerilo v Bistrici, da je vdrl v vas čreda volkov, ki je stela 40 repov. Zverci so bile tako sestradane, da se jih vaški prebivalci niso upali napasti. Umaknili so se pred njimi v hiše, volkovi pa so vdrali v hleve in klali ter trgali domačo živino. Neko desetletno deklico, ki je tačas tekla iz neke hiše proti drugi, so volkovi napadli ter jo raztrgali in požrli pred očmi prestrašenih vaščanov. Neki kmet je bil tedaj na poti. Vračal se je s sanmi proti domu. Videč, da so volkovi gospodarji položaja, pa je ostavil sani in konja ter splezal na drevo. Naslednje jutro so našli kmetje od konja samo še kosti, kmet pa je ležal mrtev pod drevesom.

Mehanizacija vojne

Po neki angleški statistiki je od l. 1914. do danes odstotek pešcev, ki pridejo v poštev za boj iz bližine, padel od 74 na 58. 42 odst. pešcev streže danes mehanizirano orožje. L. 1914. je znašal delež brzo-strelnih pušk 7,7 odst., danes 47 odst., delež strojníc je zrasel od 2,8 odst. na 132 odst. L. 1914. pehota ni imela možnarjev, ker še ni bilo tankov, danes ima že 8,6 odst. težke artiljerije v razmerju s številom pušk. Število inženjerjev v vojni službi se je v primeri z l. 1914. dvignilo za 470 odstotkov.

Morje odstopilo za 50 m

Zaradi izrednega mraza je zamrznila vasa zapadna polovica Gdanskega zaliva. Pri tem se je zgodilo prvič po desetletjih, da se je Baltsko morje umaknilo za 50 metrov. Na poljskem obrežju so ribiči to izkoristili za stikanje po jantaru. Našli so ga veliko, celo kose po pol kilograma. Na tisoče in tisoče je bilo tudi rib, ki so večmerna mrazila.

Dan po tem zaslišanju so se razmesle po Flemingtonu vesti, da je hotel Hauptmann najprej

pobegniti iz ječe,

nato pa je še skušal izvršiti samomor. Zaradi teh govoric je začelo občinstvo nanovo oblegati sodišče, kjer pa so ljudem pojasnili, da so bile govore brez podlage.

Ob velikem zanimanju javnosti je nato predsednik obravnave zaslišal bančnega uradnika Wilsona, ki je za Lindbergha zabeležil serije in številke bankovcev za izsiljevalce. Priča je izpovedal, da je prišel prvi po njem zabeleženi bankovec v promet

že pet dni potem,

ko so ga dobili izsiljevalci v roke. Doselej manjka v prometu od bankovcev, ki jih je dr. Condon izročil banditu, še 31.000 dolarjev. Wilson je še dostavil, da je menda neki Faulkner, ki je pozneje izvršil samomor, ukradel iz depozita roparjev 2980 dolarjev. Pri teh besedah se je Reillyju razjasnil obraz. Videti je bilo, da se je razveselil izpovedbe, ker se je s tem obogatila njegova teza, da je ugrabil malega Charlesa več oseb, a ne samo Hauptmanna.

Nato je bil zaslišan izvedenec za pismo, ki je izjavil, da izvira izsiljevalno pismo za 50.000 dolarjev

nedvomno od Hauptmanna,

katerega obremenjuje posebna vejica, ki jo je rabil v interpunkciji na več mestih popolnoma v enakem zmislu in tudi grafično popolnoma istovetno.

Nemalo razburjenje je povzročilo še zaslišanje gospe v zeleni obleki Hermione Koernove, ki so jo pred sodiščem konfrontirali z dr. Condonom. Condon je izjavil, da je to žensko videl že prej, nego mu je izročila dve pismi v marcu 1932. Ta ženska je namreč prišla k dr. Condonu kot zastopnica ugrabiteljev. Njeno zaslišanje je predlagal Reilly, da bi tako razbremenil Hauptmanna ter dobil dokončno potrditvo za svojo tezo, da ni njegov klient

edini storilec.

Pri zaslišanju te ženske je začel dr. Condon v zadrego posebno tedaj, ko mu je Reilly zastavil vprašanje, čemu ni dal ustaviti avtomobila, v katerem je srečal Hauptmanna, ki se je vozil skozi New York. Condon je odvrnil, da ni imel na tem tedaj nobenega interesa. In da bo senzacija še bolj zabeljena, se je na koncu tega razpravnega dne raznesel glas, da je izginil iz sodnega arhiva eden najvažnejših dokumentov, ki obremenjuje Hauptmanna: izsiljevalno pismo. To pismo je bilo priloženo sodnim aktom in ga zdaj ne najdemo več med njimi. Obenem je izginila tudi nočna srajčka malega Charlesa, v katero je bil oblečen otrok v ušedni noči, ko so ga ugrabitelji odnesli iz doma njegovih roditeljev.

NAMESTU ANEKDOTE

Pisatelj je v konverzacijski sobi nekoga gledališča prebral igralcem svoje novo delo. Igralci so ga sprejeli hladno, še do prve skušnje ni prišlo.

Štirinajst dni pozneje je ravnatelj pozval igralce v svojo sobo.

»Kaj se je zgodilo?« so ga vprašali. »Zgodilo se je, da je naš prijatelj svojo dramo predelal od začetka do konca in poudaril neke osebe, ki jih je bil poprej samo naznačil,« je dejal ravnatelj in se obrnil potem k igralci, ki se je bila najbolj branila njegove namene vloge. »Tvoja vloga, veš, ki je bila prej nič, je sedaj nekaj sijajnega.« In potem, ko je trepetek pomislil, je dodal: »Zato jo bo sedaj igrala druga.«

VSAK DAN ENA

»Mici, kaj vidim, tukaj leži prah že najmanj šest mesecev!«

»Oprostite milostiva, to je pa zagrešila moja prednica, kajti jaz sem pri Vas v službi šele osem tednov.«

Smučanje

in njegove nevarnosti

Tirolski zdravnik dr. T. Angerer, ki je imel ponovno priliko, muditi prvo pomoč pri smučskih nezgodah, je napisal članek, v katerem priznava, da daje ta sportna panoga sicer mnoge možnosti za nezgode in nesreče, vendar pa je število hudih ali celo smrtnih nesreč v tej panogi dosti manjše nego pri drugih sportih in baš pri začetnikih po vsej priliki najmanjše.

Če proučujemo posebnosti smučskih poškodb, vidimo, da se dogajajo večinoma zaradi padca na zasneženo podlago, ki je že sama po sebi vzrok, da so hude poškodbe prav za prav redke. Drugo je seveda s padci na zledenela tla z malo snega, kakor se dogaja posebno v zgodnji zimi, ali pa s padci in zavozitvami v trde predmete, drevesna debla, plotove, skale. Tu opazimo pogostokrat lome in druge poškodbe ob kolenih, na rokah in nogah, ki so neredko za smučski sport tipične. Med tipične smučske poškodbe spadajo n. pr. lomi v gležnjih, zvinjenja in pretrganja kit ob kolenih. Dr. Angerer je do danes preiskal 255 smučskih poškodb, ki so bile skoraj vse lomi v zgornjih in spodnjih okončinah, pri čemer sta bili dve tretjini po nesrečencev moškega spola, ena tretjina pa ženskega.

Zanimivo je, da se največ moških nezgod in nesreč zgodi pri vožnjah navzdol na ozemljih, ki privabljajo mnogo ljubiteljev tega lepega sporta. To je po drugi strani razumljivo, ne samo zaradi večjega števila smučarjev na takšnem terenu, temveč tudi zaradi zelo izvoženih, zaledenelih in trdih prog, ki dajejo smučarju velikansko brzino. Pri vožnji navzdol se uveljavlja nadalje tudi že bolj ali manj utrjenost. V visokem gorovju pa so smučske nesreče razmeroma zelo redke. Vzrok je v tem, da so osebe, ki obiskujejo zimsko visoko gorovje, same po sebi previdnejše. Pretežni del nesreč povzročajo tu pač plazovi in vremenski preobrti. Umljivo je, da med vsemi smučskimi tekmovalnimi vrstami tek na dolge proge in slalom dajeta najmanj možnosti za nezgode.

Razporoka „najsrečnejših zakoncev“

V Los Angelesu se je končal proces za ločitev zakona, ki jo je zahtevala Mary Pickfordova že pred časom. V razlogih je navedla, da jo njen mož, sloviti filmski igralec Douglas Fairbanks, zanemarljivo in z njo okrutno postopa. Do tega senzacionalnega procesa pa so v Hollywoodu oba imenovali »najsrečnejša zakonca na svetu...«

Ženska zmaga na „progi smrti“

Znana ameriška pilotka Amelia Earhartova, ki je l. 1928 kot prva ženska preletela Atlantski ocean, je te dni startala z enokrovnikom tipa Lockheed k poletu čez Pacifik. Letela je po progi, ki je doslej prinesla marsikateremu letalcu smrt. Zadnja žrtev te vrste je bil pilot Uhm. Progo imenujejo zaradi tega tudi »mrtvaško progov«.

Earhartova je startala v dežju, ki pa je kmalu po startu prenehal. Čeprav so obla-

sti skušale preprečiti polet, in sicer zaradi tega, ker je iskanje izginolih pilotov na tej progi povzročilo Ameriki velike denarne izdatke, je pogumna letalka vzletela in sporočila, čim je bila v zraku, da leti v slabem vremenu, vendar z najboljšimi nadami. Pred njo je bila 3885 km dolga proga Earhartova jo je premagala ter pristala v Kaliforniji srečna in zdrava.

Amelija Earhartova s svojim možem Putmanom in filmsko igralko Mirno Log pred poletom

SPORT

Smučarska elita v Lescach

V soboto in nedeljo 19. in 20. januarja.

Gorenjski zimsko-sportni podsavez bo priredil ob priliki svojega 5 letnega obstoja v soboto 19. in nedeljo 20. t. m. prvenstvo tekmovalcev v Lescach, katerega se bo udeležila poleg številnih gorenjskih tudi vsa elita ostalih jugoslovenskih smučarjev, prvenstveno tekmovalce je namreč zamišljeno obenem kot izbirno za vseslovanjsko prvenstvo, ki se bo vršilo od 22. do 27. januarja na Bledu. Borba med našimi najboljšimi bo srdita in vsaki, ki se zanima za zimski sport, bo v polni meri zadovoljen. Ker se vodstvo tekmovalstva tega zaveda, vabi vse prijatelje smučanja na številno udeležbo. Prepričani smo, da bodo zlasti gorenjski smučarski kraji zastopani polnoštevilno ter s svojo prisotnostjo bodrili svoje tekmovalce.

Lesci so se za prireditve temeljito pripravili. Publiki bodo na razpolago tople sobe, kakor tudi dobra hrana po zelo zmernih cenah. Železniške zveze na vse strani so zelo ugodne. Posetniki tekem imajo tudi lepo izbiro za izlete bodisi na Bled ali pa na najbolj raznolike smuške terene v okolici Lesc, kakor tudi za daljše in krajše ture v Karavanke.

Vsako, ki čuti v sebi veselje do zimskega sporta, vsako, ki hoče pozabiti na vsakdanjost za nekaj ur ali dni v čisti, zdravi, prekrasni gorenjski zimi, naj si oprta svoje »dilece« in pohiti v soboto ali nedeljo v naše idilične Lesci; ne bo mu žal! Lesci Vas bodo sprejele z bratsko ljubeznijo in vam nudile dovolj zabave in razvedrila.

Sporod prireditve je: v soboto ob 15. tek na 18 km, v nedeljo ob 9. skoki, v nedeljo ob 14.30 propagandni skoki. Vsi tekmovalci morejo biti v Lescach 19. t. m. najkasneje ob 14.30.

Razglasitev rezultatov je v nedeljo ob 17. v hotelu Legat v Lescach.

Uprava podsaveza apelira na vse svoje funkcionarje in tekmovalce, da se prireditve zanesljivo udeležijo.

Vsi člani GZSP se ponovno opozarjajo, da bodo k tem tekam pripuščeni le oni tekmovalci, čiji klubi so že poravnali članarino za sezono 1934/35.

Danes v Škofljici prvenstvo jugoslovenskih univerz v teku

Teki na 8 in 18 km, ki bi se morali vršiti na Rožniku, se bodo vršili zaradi slabih snežnih razmer v Ljubljani danes popoldne v Škofljici. Tekme so obenem izbirne za St. Moritz. Zmagovalci obeh skupin prejmejo lepa praktična darila, vproslasirani člani JASO na 8 km pa par smuč. Tekmovalci bodo naslednji tovarši: Dečman Tone, Palme Franc, Baeberl Jenko, Mušič, Bleiweis, Doviak, Šramel, Bervar itd.

Odhod tekmovalcev ob 11.55 iz Ljubljane.

JASO. Danes popoldne se bodo vršile v Škofljici tekme v tekih na 8 in 18 km za prvenstvo jugoslovenskih univerz. Odhod tekmovalcev in ostalih akademikov ob 11.55. Tovariši akademiki, pridite vsi v Škofljico! Zlatošče na glavnem kolodvoru točno pol ure pred odhodom vlaka. Vožnja bo četrtinska, toda samo za člane. Predčetrainjskim je naša organizacija pri-

redila ekskurzijo akademikov na Polzevo. Udeležilo se je 75 tovarišev, nov tozadevni rekord! Vsi so bili navdušeni, tako nad domom SK Polže, kakor tudi nad lepimi tereni okrog doma. Popoldne so vsi skupno šli v Stično. V prijetnem razpoloženju, navdušeni nad lepo smuko, so se vsi tovariši vrnili v Ljubljano s trdnim sklepom, da še večkrat obiščejo lepo Dolenjsko.

Tovariši jutri vsi v Škofljico!

Smučarski tečaj SPD. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani priredi smučarski tečaj pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru v času od 1. do 10. februarja 1935. Snežni izglehi za to dobo so zelo povoljni ter je pričakovati mnogoštevilne udeležbe. Tečaj bo vodil smuški učitelj JZSS g. Kveder Janez iz Ljubljane. Postojanka Sv. Janez bo nudila tečajnikom prvovrstno prehrano po nizkih cenah. Udeležencem bodo na razpolago tople kurjene sobe ter kopalnica številno udeležencev je omejeno ter je treba hiteti s prijavi v pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4, palača Viktorija.

ASK Primorje. (Lahkostletska sekcija.) Redni gimnastični treningi se vrše odslej redno vsak torek in četrtek ob 19.30 naprej v telovadnici učiteljskega na Resljevi cesti. Obiskovanje gimnastičnih treningov je obvezno za vse verificirane lahkostletce. Novi člani se sprejemajo istotam pri vodji treningov, g. Kermavnerju. Brezplačno na razpolago topli tuši.

Skupni izlet SPD. Slovensko planinsko društvo bo prirejal skupne izlete smučarjev - planincev. Predvidene so tudi ture v okolici Ljubljane in po Dolenjskem. Osmrdnje društvo prosi člane, ki bi bili voljni voditi skupine po Dolenjskem, da se oglašijo nemudoma in društveni pisarni S. P. D. na Aleksandrovi cesti zaradi podrobnjega dogovora.

Slalom klub 34 (Teh. odsek). Danes ob 19. uri seetatek vseh tekmovalcev, tudi juniorjev. Udeležba za vse obvezna. Sestanek se vrši v klubovem lokalu. Prinesite denar za klubov znak. — Teh. referent.

SK Ilirija (hokej sekcija). Drevo ob 18.30 trening na dva gola. Obvezno za naslednje Varšek, Rihar, Kačič, Kos, Pavletič, Pogačnik, Gregorič, Luce, Lombard, Gogala, Zorman, Aljančič, Morbacher, Starman I, in II. Mlakar. Vsi ostali, ki imajo veselje do te igre, naj se javijo istočasno na drsališče.

Članstvo SK Sloge se nujno poziva na važen sestanek, ki bo v sredo 16. t. m. v Nabavljalni zadrugi na Masarykovi cesti. Razgovor glede obnove zborna in še večne točke, ki zahtevajo prisotnost prav vsega članstva (verificiranih in neverificiranih). Zadeva je nujna. Udeležba strogo obvezna. Sestanek se vrši ob 18.30 in bo predvidoma trajal kratek čas. Istočasno obveščamo tudi vse podporno članstvo, da se vrši občni zbor SK Sloge 29. t. m. v torek ob 19.30. Kraj sporodično pravočasno.

ZSK Hermes. (Centralni odbor.) Seja načelstva nogometne sekcije danes odpade ter bo ob 18.30 plenarna seja centralnega odbora. Prosi se, da se iste zanesljivo udeležijo načelniki vseh sekcij, dalje gg. Bergant in Habicht. Važno zaradi bližnjega obnove zborna kluba, ki bo predvidoma 3. februarja. Seja bo na kolodvoru.

SK Grajska poziva vse igralce, da odjajo vso opremo drevo ob 19. v društvenih prostorih, kjer se vrši kratek sestanek.

Sokolstvo

Češkoslovaški sokolski koledar za leto 1935.

COS je letos prvič izdal v žepni obliki svojo brošuro, ki jo je uredil br. dr. Jan Hilier. Dosedaj je ročenka izšla že sedemkrat, toda v večji, neprikladni obliki, dočim je njena sedanja žepna oblika po vzorcu našega sokolskega koledarja bolj praktična in jo napravi pristopno vsakemu članu Sokola. Vsebuje poleg koledarja in statističnih podatkov COS tudi zgoščeno poročilo o delovanju češkoslovaškega Sokolstva v preteklem letu, nakar sledi cela vrsta raznih pravilnikov in navodil za sokolske činovnike. Poseben del je posvečen Zvezi Slovenskega Sokolstva, kjer so združene poleg COS še poljska in ruska sokolska zveza ter Savez Sokola kraljevine Jugoslavije in bolgarski Junaki. Navedeni so od vseh teh zvez glavni funkcionarji, razni statistični podatki itd. Nato sledi ostale sokolske zveze, ki se niso pod okriljem SSS in potem daljši odstavek o češkoslovaškem Sokolstvu v Ameriki. Po sokolskih organizacijah sledi poročilo o raznih sportnih in drugih telesnovzgojnih organizacijah v CSR ter pregled Mednarodne telovadne zveze. Končno vsebuje ročenka tudi naslovnik vseh važnejših sokolskih institucij.

Hokej na ledu med ČSL Sokolstvom

Vzorno urejena telovadišča mnogih češkoslovaških sokolskih društev omogočajo pozimi gojitev raznih zimskih telesnih vaj. Zelo se je udomačilo drsanje na ledu, saj si lahko sleherni društvo pretvori v zimskem času telovadišče v dobro drsališče. V zadnjih letih pa je poraslo zanimanje za hokej na ledu. Sedaj deluje po raznih sokolskih društvih že toliko hokejskih odsekov, da se je COS odločila, izvesti organizacijo teh odsekov in tudi prve tekme v tej panogi so že najavljene. Med drugimi gojijo hokej društva Blatna, Viškov, Hradec Kralove, Tinište, Hleni, Kostele na Orlii, Jablone, Rihnov, Stježeri, Solnice, Zamberk, Frenštát, Valašské Meziríči, Vsetín, Rožnov, Jihlava, Trebič, Znojmo, Cervení Kostelec, Jaromjer, Josefov, Jasena, Dvur Kralove, Bohuslavice, Křín, Smržice, Rtnice, Louni itd. Iz tega sledi, da bodo že prve tekme v hokeju med poedinimi društvi in župami prav zanimive. Poleg njih bodo letos v zimskih panogah tudi smučarske tekme v Tatru ter tekmovalne v drsanju po ledu.

Se novi predlogi za ženski krog v COS? Četudi je prav za prav že bilo zaključeno zbiranje novih predlogov in načrtov za slavnostni krog članic v COS že pred nekaj meseci in je bila celo že prirejena razstava poslanih predlogov, vlada še vedno izredno zanimanje med članicami za rešitev tega vprašanja. Se prihajajo krogne odseke nadaljnji načrti in predlogi, in to menda zlasti zategadelj, ker vsi prej poslani niso ustrezali ter se niti odsek še ni odločil za katerega koli izmed njih. Glede na to je bilo odločeno od COS, da sprejema nove načrte še samo do 15. januarja, nakar bo krogni odsek moral pristopiti k

izdelovanju končnega predloga za pomladno glavno skupščino COS, kjer bo prišlo reševanje krojnega vprašanja na dnevni red.

Sokol I Ljubljana—Tabor poziva članstvo na 27. redno skupščino, ki bo v sredo 23. t. m. ob pol 20. v mali dvorani Sokolskega doma na Taboru s običajnim dnevnim redom. Predloge članov je izročiti društveni upravi do 17. t. m. Članstvo vabljeno!

Sokolsko društvo Ljubljana III. za Bežigradom obvešča vse svoje članstvo, da se bo vršil v soboto 19. t. m. ob 20. v društveni telovadnici članski sestanek. V nedeljo 20. t. m. ob 9. dopoldne pa se bo vršila glavna redna letna skupščina. — Prosimo polnoštevilne udeležbe. — Uprava.

Sokolsko društvo Ljubljana IV. po ziva svoje članstvo, da se udeležijo pogrebu upokojenega inspektorja finančne kontrole g. Jakoba Skubice, ki bo v sredo ob 15.45 iz hiše žalosti, Dolenjska cesta 50 v civilu s znakom Zdravo!

Tečaj za vodnike naraščaja. Mariborska sokolska župa je priredila v Ptuj od 2. do 8. t. m. 7 dnevni prednjaški tečaj za vodnike in vodnice naraščaja. Tečaj je obiskovalo 16 bratov in 22 sester iz 26 edinic. Zaradi nezadostnih gmotnih sredstev so morali odkloniti še 32 bratov in sester, ki bodo morali počakati na prihodnji tečaj. Tečaj je uspel prav dobro in bo pripomogel k novemu razmahu vzgojnega dela med sokolsko mladino. Tečaj je obiskal tudi br. Prosenec, predsednik odseka za naraščaj pri načelništvu SSKJ, in je bil z ureditvijo tečaja in z delom v njem prav zadovoljen. Vsem, ki so pripomogli do lepega uspeha, bodi v zahvalo zavest, da so s svojim delom znatno dvignili sokolsko delovanje v mariborski župi. Prav posebno pa se je zahvaliti ptujski mestni občini z br. Jeršetom na čelu in ravnatelju državne meščanske šole br. Kvedru za naklonenost, ki jo je vsaki priložnosti kazeta nasproti Sokolstvu.

Občna zborna sokolskih čet pri Sv. Barbari v Halozah in v Markovcih sta se vršila pretekli teden. Delovanje čete pri Sv. Barbari je bilo zelo živahno, tako v telovadnici kakor na prosvetnem področju, čeprav je ta kraj zelo siromašen. Funkcionarji pri tej četi so kmečki fantje, le načelnik je trgovec. Število članov se stalno veča. Za to četo sta priredili sokolski četi v Markovcih in pri Sv. Urbanu pri Ptuj nabitje živili, ki je lepo uspelo. Četa v Markovcih je istotako zelo delavna. Ima lastno letno telovadišče, dobro urejeno knjižnico in gospodarski odsek za podpiranje. Obeh občnih zborov sta se udeležila razen referenta za sokolske čete brata Ogorelca tudi župni načelnik brat Komac in šolski nadzornik brat Cepuder.

Revija ŽIVLJENJE IN SVET
POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 Din
SEGAJTE PO DOBREM STIVU!

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

REPERTOAR

DRAMA.

Začetek ob 20

Torek, 15.: Zaprtlo.
Sreda, 16.: Waterloo. Sreda.
Četrtek, 17.: Zaljubljeni ostali. Četrtek
Petek, 18.: Zaprtlo.

OPERA.

Začetek ob 20.

Torek, 15.: Zaprtlo.
Sreda, 16.: Hoffmannove pripovedke. C.
Četrtek, 17.: Zaprtlo.
Petek, 18.: Zaprtlo.

★

Raortova satira »Waterloo« ima zapletene situacije in zabavno dejanje, ki nudi vedrega smeha.

Prihodnja premiera v drami bo predvidoma v soboto Štefan Zweigova igra »Siromakovo jagnjec«. Avtor pokaže v delu eno izmed številnih Napoleonovih ljubezenskih zgodb, na podlagi katere riše velikega genialnega vojskovodjo kot človeka, ki mu ne more nihče odoleti, niti varani mož, ki se bori proti Napoleonovi sugestivni moči vedno zmagovalnega principa, ki vse potepta. V glavnih vlogah ga. Šaričeva, gg. Levar in Debevec. Režiser B. Kreft.

Sprememba opernega repertoarja. Zaradi obolenosti gđ. Zupčeviče bo danes opera zaprta. Red C ima jutri Offenbachove »Hoffmannove pripovedke«, red A bo dobil predstavo pozneje. Abonente in občinstvo prosimo, da to upoštevajo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20

Torek, 15.: Urh, grof Celjski. Spominška predstava ob desetletnici smrti skladatelja Viktorja Parme. C.
Sreda, 16.: Zaprtlo.
Četrtek, 17.: Izgubljeni valček. A.

Radio

Torek 15. januarja

LJUBLJANA 11: Šolska ura: Na mej večnega ledu (dr. O. Reya) — 12: Plošče — 12.50: Poročila — 13: Čas, plošče — 18: Otroški kotichek: Otroške pesmi (Vida Juvanovca) — 18.20: Nevesta — bodoča gosposinja (ga. Vika Kraigherjeva) — 18.40: Nemščina (dr. Kolaric) — 19.10: Richard Tauber poje na ploščah — 19.20: Čas, jedilni list, program za sredo — 19.30: Nacionalna ura: Kolo srbskih sester (iz Beograda) — 20: Pevski koncert ga. Pavle Lovštevca, vmes Radio orkester — 21.30: Čas, poročila. — 21.50: Citre solo (g. Mozgolt) — 22.20: Angleske plošče.

Sreda, 16. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Plošče po željah. — 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). 19: Sokolska okrožja in njih pomen (Jože Kregar). — 19.20: Čas, jedilni list, program za četrtek. — 19.30: Nacionalna ura: Sumadija (iz Beograda). — 20: Komorni trio: gg. Rupeš — violina, Leskovic — čelo, Lipovšek — klavir. — 21.30: »Fantje na vasi«. — 22: Čas, poročila, Radio — orkester.

BEograd 16.20: Plošče. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 21.15: Evropski koncert iz Švice. — 23: Plošče. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 17.45: Pesmi. — 20: Iz Ljubljane. — 21.15: Koncert iz Švice. — PRAGA 19.10: Vojška godba. — 20.10: Pevski koncert. — 20.30: Iz Brna. — 22.15: Plošče. — 23: Zabaven program. — BRNO 19.10: Iz Prage. — 20.30: Igra. — 22.15: Iz Prage. — VARŠAVA 20: Ciganske romance. — 21: Chopinov koncert. — 21.40: Violina. — 22.15: Ples. — DUNAJ 12: Orkester. — 16.10: Plošče. — 17.05: Sodobni skladatelji. — 19.40: Arije in dueti. — 21.15: Evropski koncert iz Švice. — 22.15: Jazz. — 22.50: Ples. — BERLIN 20: Iz Stuttgarta. — 21.10: Neznane skladbe. — 22.20: Iz nemških oper. — 23: Iz operet in zvočnih filmov.

Stanko Moder

sedlarski pomočnik

Pogreb bo v sredo, dne 16. t. m. ob 2. uri popoldne od doma žalosti Celovška cesta 47 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 14. januarja 1935.

1119 ZALUJOČI OSTALI

Občina Ljubljana. Mesto pogrebnih zavod

Razpis službe.

Denarni zavod v Ljubljani razpisuje

mesto uradnika-likvidatorja.

Prošnji se priložiti curriculum vitae s podrobno navedbo dosedanjega službovanja, višine zahtevanih prejemkov, nepoverljive preise zadnjega šolskega spravevala in dosedanjih službodajalcev in uradno potrdilo, da je prošilec jugoslovenski državljan.

Prošnje je poslati do najkasneje 22. januarja 1935 na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Denarni zavod«.

1118

Javna sodna dražba

v konkurzu »Jugosports« enadaljuje od 15. januarja 1935 naprej dnevno od 9. do 12. in od pol 15. do 18. ure. Prodaja se vrši v Ljubljani v trgovini na Miklošičevi c. 34 v naslednjem vrstnem redu

Gramofonske plošče — velika izbira;
Orjaški gramofoni na električni pogon z dinamičnim zvočnikom za koncertne in društvene dvorane, restavracije, kavarne i. t. d. in nekaj manjših gramofonov;

Zvočniki dinamični in gramofonski deli;

Radio-aparati in radio-potrebščine;

Trgovski inventar, praktičen za vsako trgovino, se prodajajo tudi posamezni komadi.

MIŠKEC MIRKO

BRUSILNICA STEKLA IN OGLEDAL

LJUBLJANA VII — MEDVEDOVA 38

telefon 35—75

IZDELUJEM

za stavbeno in pohištveno mizarstvo

brušena ogledala in stekla, izložbene šipe
Zahtevajte moj cenik brezplačno

Ogledala — steklo

za hotele, kavarne in restavracije

obkladanje zidov iz brušenega in nebrušenega stekla, čistega in barvanega (marmoriranega)

za avtomobile in avtobuse

Sprednje (vetrobrane) in stranske šipe

Popravljam vsa stara ogledala — takoj čisto kot nova dobro in poceni!

Zapustil me je danes, previden s tolažili sv. vere, po dolgotrajnem mučnem trpljenju v 64. letu starosti moj ljubljani oče, gospod

EMIL VOLC

bivši učitelj, blag. ravnatelj v pokoju

Spremili ga bomo k večnemu počitku v sredo, dne 16. januarja ob 16. uri iz mestne mrtvašnice v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 17. januarja ob 8. uri zjutraj v franciskanski župni cerkvi.

Bodi ljubemu pokojniku ohranjen blag spomin!

Maribor, dne 14. januarja 1935.

1120

PIJA SOKO roj. VOLC, hčerka, v imenu vseh sorodnikov.

dr. Janko Ponebšek

višji finančni svetnik v p., vodja Ornitološkega observatorija v Ljubljani

v nedeljo, dne 13. t. m. ob 16.40 umrl v 74. letu starosti, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v torek, dne 15. januarja ob 15. iz hiše žalosti Križevniška ulica 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Prosi se tihega sožalja.

1116

† Ljubljani, dne 14. januarja 1935.

MARICA roj. TOMIČIČ, soproga; JANKO, BOŽIDAR, LOJZE, sinovi; KERY, hčerka; MARIJA POGLAJEN, sestra; OLGA roj. TROPAN, sinaha; JANEZEK, vnuček, in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naš srčno ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

Jakob Skubic

inspektor finančne kontrole v pokoju

dne 14. t. m. po dolgem, mukopolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v sredo, dne 16. januarja 1935, ob 14. uri popoldne iz hiše žalosti Dolenjska cesta št. 50 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. januarja 1935.

1114

Globoko žalujoči ostali.

Ivan Albrecht:

Na maršu v rezervu

(iz dela »Vas na meji«)

Korakali so po tesni dolini. Na desni je bilo hitelo mimo njih reka, z leve so jih stražile visoke gore. Prejšnji dan so bili od treh jutraj od osmih zvečer na nogah in so bili se zdaj vsi togli.

»Kam na neki ženo?« je bil radoveden mlad enoletnik.

»Kam?« se je zadrži dolgi Nac. »Da le moreš tako neumno vprašati, ko je vendar čisto vseeno.«

»Kako to?«

»Kar tako: Rodil si se vendar zato, da pogineš. Kdaj, kje in kako, to je peklenko vseeno.«

»Tepec!« sikne enoletnik. »Če se morda tebi ne ljubi živeti, se lahko obesi, jaz pa —«

»No, tebe pač obesimo drugi!« se zagrohoče Nac, ki ve, da spada enoletnik med politične osumljence in si je le z odhodom na bojišče rešil glavo.

Iz vrst se oglasi pritajen glas:

»Fuj, bedaka, rajši bi molila, ko ne vesta ne ure ne dneva!«

»Moli ti, ki veš uro in dan, kar moli.« se hahlja Nac, »da se ti vsaj posveti, s kom se ti je spečala baba, z Madžarom ali s ciganom.«

Sloki Nac je prišel k vojakom naravnost iz ječe in se se dolgo reži resnemu Andreju, ki ga je opominjal k molitvi. Andrej je v civilu ponižen bajtar, bogaboječ človek, ki vedoma ne stori nikomur niti trohice zla. V vojski je že dolgo, ne šteje tednov in mesecev, ampak leta. Za Smaren je odšel po več nego dveh letih na dopust in je našel doma ženo v težavah. Takoj prvo noč

po njegovem prihodu je reva povila moško dete in jokala in za skozibog rotila moža, naj ji odpusti, kar je zgrešila, češ da niti sama ne ve, kako je prišlo do tega. Andrej je ni psoval, niti žal besede ji ni rekel. Oglasil se je šele drugo dopoldne, ko so ugrabili o otrokovemu imenu.

»Kaj boste izbirali, ko Katra sama pravi, da ne ve, kako je prišlo do tega? Zase vem, da nisem njegov oče, ona pa ne zna povedati, kdo naj mu bo. Tako je ubogi črv kakor Adam brez človeškega očeta. Oni je bil narejen iz prsti, za tega ne vemo iz česa, brez očeta sta pa oba. Dajte mu torej ime — Adam.«

Ko so prinesli malega Adama od krsta, se je Andrej poslovil in se ne glede na dopust vrnil na bojišče. V prvi potrtosti je nekaterim tovaršim zaupal, kaj se mu je primerilo doma, nakar je kmalu vsa kompanija vedela o tujem prirastku v bajtarjevi družini. Kar je bilo poročeni, so v mislih na svoj dom molčali, mladež pa je rada dražila vdanega trpina. Najbolj glasen je bil zmeraj Nac, ki je ostal fant le zato, ker mu je najlepša mladost minevala v ječi. Brez vojne bi se bil takoj sestalar in bržkone tudi izdihnil. Orjak je bil sicer dokaj priljuden in vseskozi tovariški, vojaki pa se ga vzlic temu natihoma bali in tudi častniki niso imeli radi preveč posla z njim. — Ne le kompanija, ampak ves polk je poznal njegovo zgodbo! Nac je namreč pred leti, ko so nekje gradili novo železniško progno, kar na lepem ubil tovariša — delavca. Nekaj malega sta se sprla, pa ga je lopnil s krampom po glavi in ga pri prči usmrtil.

til. To je bilo pred leti, v najbolj mirnih dneh, ko se ni nikomur sanjalo o vojni. In takrat ubiti človeka, tovariša, za prazen nič —!

Mlademu enoletniku, suhljatemu Rahnetu, je Nac sam pravil, kako je bil obsojen na dvajsetletno ječo in kako je tam preživel več kot deset dolgih let.

»Veš, dečko, človek se vsega navadi: mehih loštra, vlačuga beznice, arestant pa aresta! Se mar mi ni bilo, da bi pobegnil. Delati moraš itak povsod, le toliko sem bil tam na boljšem, da mi ni bilo treba skrbeti ne zase ne za nikogar.«

Rahnetu je treslo, ko mu je dolgin v trdih potezih risal jetniško življenje, ta pa je žviljal v mladeničevi preplešenosti in se je rad družil z njim. Ze pri kadru mu je zaupal, kako se veseli odhoda na bojišče, češ:

»Viš, ko sem onega poturčal, so me zamehurili za dvajset let, zdaj bom pa še odlikovan, ako se dobro obnesem. Boš videl, dečko, kako bom mesaril!«

Enoletnik je mislil na dom, na knjige in na vitko ljubico, na tovariše, ki tavajo bogve kje, pa na tisto lepo dijaško življenje, ki je polno nadlog in pomanjkanja in skrb, kljub temu pa ob svitu mlade vere tako čudovito lepo, da bi človek malone umrl zanj. Le kako more ta topi slokan govoriti samo o krvi in pobujanju? Ali mu niso nikoli v ljubezni svetle dekleške oči?

»Hej, dekleta! Kaj ti veš, moj mali, kaj je ženska!« se je zarežal Nac, ko mu je enoletnik zaupal svoje misli. »Z Bogom se pobotaš, hudiča ukrotiš, babe nikoli.«

O Nac ni bil taka trska, da bi bil živel brez dekleta. Imel je ljubico kakor ogenj, ko pa je moral za mrežo, si je deklina seveda izbrala drugega. Saj so se fantje že svojemu dekletu? Je že res, da je tudi sam

prej kar pulil sanjalo Nacu je bilo, da bi rjul, imel pa ni žive duše, ki bi ji lahko kaj potožil — Hudiča, ali naj se s tatovi, razbojniki, sleparji in tolovaji pomenkuje o spravi mladega človeka na oni svet, vendar se zato še ne čuti morilca. Jezik naj bi bil držal za zobmi tisti mladeč, pa bi ga ne bil!

»Kaj sta prav za prav imela, da sta prišla tako hudo navzkriž?« si je drznil vprašati Rahne, nakar je menil Nac, da ni bilo vredno niti besede: »Bilo je v pomedelju, in dečko nemara še malo vinski, ko so se nemili, kod in kje so v nedeljo vse vasovali. Siromaka je menda zmedel sam zloze. Začel se je ustiti, da odslej ve, kako prijetno in toplo je v Minkini kamrici. Nac ga je pogledal enkrat, dvakrat, je zaškrpal z zobmi in se pridušil, mladeč pa je še kar brusil svoj zezik, dokler ni bila mera polna Potlej sta z Nacetom dobila vsak svoj delež: on pod rušo, ta za mrežo, le Minka je ostala sama.

Nac je pljuval in se pridušil med govorenjem. Na sicer voščena lica mu je včasih puhnila rdečica. Tu in tam je nenadoma ohmolnil in zaškrpal z zobmi. Celo se mu je nagubalo, oči so se rosno zasvetile.

»Zdajle se je predramil človek v njem,« je obšlo Rahnetu, toda dolgin je že spet trdo preklinjal in kvantal kakor najet. Babe da ne ukroti nobena sila na svetu. Ko je v ječi najslabše spal, se je v sanjah pritihovala deklina k njemu, pa jo je začel objemati kakor nekdanj in ji šepetal sladke besede. Ko je bil najbolj v ognju in zamaknjen kakor divji petelin, mu je iznenada odkod priletela zausnica in je bilo takoj konec sladkosti in sanj. Seve, sam hudič ga je bil premotil z babo in je Nac mesto dekleta stiskal k sebi odejo svojega sosedu in

mu, razbojniku ali tolovaju, šepetal sladke besede. Kajpak ga je ta lopnil, Nac pa mu je dvakrat vrnil prijaznost in je bila nato mahoma vsa soba v pretepu ter se je Nac ohladil šele v temnici, kjer je v verigah lahko nemoteno premišljeval, kakšna poguba je za jetnika ženska, ki se v sanjah pritihovala k njemu —

Kadarkoli je Rahne poslušal te zgodbe, se mu je delo, da tava po nagusnem močvirju. Prostaške slokanove besede so spremljale takisto nasilne kretnje in smeh, podobne renčanju zveri.

In iz ječe so te poslali naravnost sem? »Kaj niso napravili lepe zamene? Ali ni bolj pametno, da me reče tu kakor pa na varnem za zidovjem? Lahko mi verjameš, dečko, da bom jaz pobil več sovražnikov nego jih boš ti sploh kdaj videl.«

Rahne ni ugovarjal, ker je sam zase vedel, da ne bi nikdar mogel ubiti človeka, zdaj na maršu je pa vendar zameril Nacu, da tako zaničljivo govori o življenju in smrti.

Ko je dolgin nehal nagajati Andreju, se je zopet pridružil Rahnetu.

»Hej, dečko, zdaj bi si človek želel ljubice, kaj?«

Robantil je, kakšne krivice se gode na svetu in kako je vse narobe. Polizan kadeček, ki se ga še materino mleko drži, ima vsega na izbiro, tudi ljubezni, on pa, Nac, ki je že kaj prestal v življenju, se mora kakor pes pehati okrog in se niti poccenice nečeno meniti z njim. Pet kron je zadnjič pri kadru ponujal taki frklji, pa mu je pokazala figo — In še kaj mu je rekla, flenča nemarna: Da bi jo ubil, ko bi se je nasitil! Fej jo bodi! Se ji bo že povrnilo! Še nekaj let naj traja vojna, pa bo celo naslikanega moškega zaman klicala k sebi —

(Dalje)

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in tenitive se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le. če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

ŽIVLJENJE IN SVET

VAM NUDI TEDENSKO POUKA IN ZABAVE V BESEDI IN SLIKI

UPRAVA: LJUBLJANA, Knaflijeva ul. 5

Moška suknja
dobro ohranjena prav ugodno naproday v lirski ulici št. 20, pritižje desno 795-6

Več voz žaganja in žamajna
(odpadkov lesa) proda žaga Andlovic, Skofljica pri Ljubljani. 978-6

Kolesa
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izvrstno kolo
za 900 Din naproday v Lovetkovi ulici št. 11 desno. Ogledati okoli polnoce. Trikrat pozvoniti. 993-21

Kupim
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kopalno banjo in peč kupim
ter stenski umivalnik. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 973-7

Posest
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enonadstropna hiša
v mestu, prometna ulica, 3 stanovanja, lokal, vrt, se 90.000 Din takoj na roko. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 979-30

Vrednote
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE — JAVELIR
Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Spalnica in kuhinja
poceni naproday v Rožni dolini, cesta V. 22. 780-12

Kapital
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kompanjona
za izredno dobičkonosno novo iznajdbo iščem. — Kje se ogleda iznajdba se izve v ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Aparat«. Predmet ima za stvarbeno podjetja in večje banke. 810-16

Poverenike (ce)
tražimo za vsako mesto v Jugoslaviji. — Poslovni bankarji i oplačni. — Zarada odlična. — Samo pisмено javiti se za markom za odgovor: Depozitnoj banke, Beograd, pošt. fah 437. 268-16

100.000 Din
ali več vložim v solidno podjetje. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod šifro »Osigurana vloga«. 995-16

Zagorje
Knjižice Zagorske hranilnice in posojilnice kupim. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zagorje«. 995-16

Vložne knjižice
Ljubljanske kredit. banke kupim po najvišji ceni in proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Vložne«. 977-36

Hranilno knjižico
Celjske posojilnice d. d. in Celjske ljudske posojilnice do zneska 25.000 Din kupim. — Ponudbe na posojilnici »Jutra« v Celju pod znakom »Takoj«. 995-36

Vložnice vseh bank
nakup, prodaja in zaloga, vseh vrst posojila kulantov in v zanesljivosti »FINANCIER«, Zagreb, Illica 9 — Kerkov trg št. 10. Naročila z deželo se izvršujejo takoj. 992-36

Denar
nalozite najbolj varno in proti ugodnim obrestim na privatne hipoteke. Slovenska banka, Ljubljana — Kerkov trg št. 10, telefon 3732. 994-36

Vlogo
Mestne hranilnice Ljubljanske, vsak znesek do Din 50.000 kupimo takoj. Pisemne ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vložne«. 995-36

Les
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Suh les
orehove, brešnjeve, jelšev, lipove, javorje, brstov, hrastov in hrastov — za mizarje — poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 990-15

Stanovanje
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje
v novi zgrajbi oddam s vseh poslovalnicah »Jutra«. 694-31

Lokali
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tvorniške prostore
pripravne za obrtno delavnice ali skladišča, takoj oddam. Poizve se v pekarni Vidmar na Ribiški cesti 6. 996-39

Lokal s stanovanjem in delavnico
oddam v Spodnji Siskli v Mahkovi hiši. Pripravno za pletilsko, modniško ali kaj silnega. Vprašati v gostilni Faval v Siskli. 991-19

Restavracijo
dobre ideje, v strogem centru našega primorja, kuharskega mesta. — Bil bi parobrojske postaje, točka najmodnejšega prometa, prodamo z inventarjem zelo ugodno zaradi bolezni lastnika. Informacije daje: Poslovalnica Pavlekovci, Zagreb, Illica št. 144. 997-19

Pridobitna podjetja
trgovine, trafike, industrije, hotela, restavracije, bi-fete, branjarje, mesnice, pekarije in vsa obrtna podjetja prodaja, daje v najem in posreduje nakup anglo in zelo vestno: Poslovalnica Pavlekovci, Zagreb, Illica 144. 998-30

Klobučarsko delavnico
opremljeno za izdelovanje ženskih klobukov, bi kupil Ponudbe s spiskom inventarja in ceno na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Klobuk«. 101-6. 996-19

Soba odda
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
separirano, z elektriko in parketom oddam na Mostu, 14. ul. 17/11. 990-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, svetlo in trane, s 2 ali 2 posteljama po 190-230 Din (lahko tudi s hrano) oddam blizu tramvaja v Šp. Siskli, Cernetova st. 31. 988-23

Soba
lepo in solčno, oddam. Istotam spremenljivejša sostanovavca

Dve sobi
na zahtevno eno s Modifikom, o d d a m Cesta v Rožni dolini 36. 997-31

Soba
s posebnim vzhodom oddam solni gospodini v Ciril Metodovi ulici št. 19/4 (pri sv. Jožetu). 976-36

Gdč. ali dijakinjo
sprejemam v dobro oskrbo v centru mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 993-33

Opremljeno sobo
na željo tudi z rajnikom oddam na Sv. Petra naci št. 43, desno, druga vrata. Kopalnica na razpolago. 990-23

Soba
s posebnim vzhodom — v centru mesta oddam gospodinu. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 990-23

Soba
s posebnim vzhodom, oddam gospodinu. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 991-23

Bošjo sostanovavko
sprejemam v lepo in toplo sobo v Židovski st. 6/11 991-23

Soba ali sobico
opremljeno s popolnoma ločenim vzhodom, ločenim. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Strogo separirano«. 996-23/a

Dopisi
Beseda 2 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Spominjam
Ne pozabi, četnik predpisan gor. kol. 994-24

Zenitve
Beseda 2 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Častnik
30 let star, želi dopisovati z mlado in lepo damo — vitke postave, staro do 23 let, radi zenitve. Ustrezati mora novi uredni o zenitki oficirja. Neomnimo dopise s sliko na ogl. oddelku »Jutra« pod šifro »Zenitev oficira«. 992-25

Gospodična
srednjih let, z lepimi dohodki iz lastnega podjetja, poroči višjega državnega uradnika, staroga 36-38 let. Prednost imajo akzd nabraženi gospodje, lepega značaja. Resne ponudbe s sliko in polnim na slovom na oglasni oddelku »Jutra« pod »Jorinda«. 994-35

Kuharica
srednjih let, s 40.000 Din gotovine, bi poročila solnoga gospoda, ki ima stalno službo ali pa po kojino. — Resne ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Srečen zakon«. 992-25

Glasbila
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Triton. harmoniko
skoraj novo, majhno za neneje, za 500 Din prodaja Vinko Miklić, Gregorčičeva ulica št. 6. 992-36

Gramofon
skoro nov, znamke »His-masters«, s 30 ploščami la extra, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 992-36

Živali
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Čistokrvnega podganarja
ki lori podgane, išče Peter Ursulesku, Murska Soba. 992-27

Stroji
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj
popolnoma nov, pogrešljiv, ugodno naproday v Droškovi ulici št. 3/1 levo. 990-29

POGAČNIK
Bohorčičeva ulica 5.

GOSTILNIČARJI!
Nudite gostom najsijajnejše jugoslovnsko BERMET-VINO

Črtno iz Fruške gore. V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja B. MARINKOV Sremski Karlovci, Fruška gora.

dr. Janko Ponebšek
višji finančni svetnik v pokoju

Ki ga bo zavod ohranil v častnem in trajnem spominu. Pogreb velezaslužnega pokojnika bo danes ob 15. uri iz hiše žalosti v Križevniški ulici.

V Ljubljani, dne 14. jan. 1935. 1117

Marija Golob roj. Remžgar
trgovka

Pogreb bo v torek ob 1/2. uri popoldne iz Leoništa, Lepa pot št. 2. Maša zadušnica za blagopokojno bo v soboto ob 1/2. uri v župni cerkvi Sv. Jakoba.

Prosimo tihega sožalja! Ljubljana, dne 13. januarja 1935. 1115

Globoko užaloščen.

Umrli nam je naša nad vse ljubljena zlata mamica, stara mamica, žena in sestra, gospa

Pogreb bo v torek ob 1/2. uri popoldne iz Leoništa, Lepa pot št. 2. Maša zadušnica za blagopokojno bo v soboto ob 1/2. uri v župni cerkvi Sv. Jakoba.

Prosimo tihega sožalja! Ljubljana, dne 13. januarja 1935. 1115

Globoko užaloščen.

Umrli nam je naša nad vse ljubljena zlata mamica, stara mamica, žena in sestra, gospa

Pogreb bo v torek ob 1/2. uri popoldne iz Leoništa, Lepa pot št. 2. Maša zadušnica za blagopokojno bo v soboto ob 1/2. uri v župni cerkvi Sv. Jakoba.

Prosimo tihega sožalja! Ljubljana, dne 13. januarja 1935. 1115

Pisalni stroj
transportabel, malo rahljen — in lep pogrešljiv šivalni stroj

prodam. Na ogled pri tvrdki Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska c. št. 2. 995-30

Obrt
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obleke za gospode
ingotavlja po najmodnejših krojih, izvrstno se prilagajajo, po ugodnih cenah Josip Boe, modni ateleje, Kolodvorska ul. št. 6. 997-30

Informacije
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Davčne zadeve
pritožbe, prijave, navšte, informacije daje: »Davčna poslovalnica« v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 7/11. 990-31

Razno
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Telefon 2059
Premog Karbopakele drva in koks nudi

dr. Janko Ponebšek
višji finančni svetnik v pokoju

Ki ga bo zavod ohranil v častnem in trajnem spominu. Pogreb velezaslužnega pokojnika bo danes ob 15. uri iz hiše žalosti v Križevniški ulici.

V Ljubljani, dne 14. jan. 193